

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 8 K na leto.

XX. letnik. V Ljubljani, novembra 1903. XI. zvezek.

Praznik vseh svetnikov.

1. Tri napake sedanjih kristjanov.

Kedaj bom prišel in se prikazal pred
obličje božje. Ps. 41, 3.

Vesel praznik je praznik vseh svetnikov. Če se spominjamo izvoljenih v nebesih: mučenikov in mučenic, svetih devic, slavnih škofov, drugih služabnikov božjih iz raznih stanov, ki so se odlikovali s toliko ljubeznijo do Boga, da je Bog s čudeži povečal njih svetost; pa tudi drugih ranjcih, ki jih ne štejemo ravno med svetnike, pa so vendar med izvoljenci v nebesih — če se vseh teh spominjamo, da vživajo rajsko veselje, kako se ne bomo z njimi vred radovali! Vsaj ti naši prednamci so tako rekoč ud našega telesa, in živé še zdaj z nami v občestvu svetnikov.

Obenem moramo danes prositi: O Bog in Oče nebeški, daj, da pridemo tudi mi k tebi! — Katera pot pa nas pripelja v nebesa? Ravno tista, ki je pripeljala svetnike.

Važno, zelo važno je za nas danes vprašanje: ali smo mi na pravem potu, ki vodi v nebesa. Marsikdo si želi v nebesa priti, pa misli: to bo šlo tako z lahkoto, in se nikoli resno ne vpraša: ali je tvoje življenje kaj podobno življenju svetnikov? To vprašanje je potrebno, ker čisto dognano je, da moramo vsaj približno tako živeti, kakor so živeli svetniki, drugače ni pričakovati, da se zveličamo.

Razširja se pa neka bolezen čedalje bolj med ljudmi, ki jih tako omami, da na dušo, na Boga, na zveličanje kar pozabijo; ta bolezen se imenuje posvetnost.

Pokazati vam hočem tukaj samo tri napake sedanjih kristjanov, ki nekako pričajo, da se je iz mnogo src umaknil duh božji, in da kraljuje tam posveten duh, ki ne vodi v nebesa.

I. Prva napaka je — pomanjkanje žive vere!

Vera je za krščansko življenje to, kar je korenina pri drevesu. Vzemimo, da se korenina posuši, da korenina začne gnjiti, celo drevo opeša in nazadnje vsahne. Kaj pa je vera? Krščanska vera je nadnaravna od Boga vlita čednost, po kateri imamo radi resničnosti božje za resnico vse, kar nam je Bog razodel in nam po katoliški cerkvi zapoveduje verovati. Torej vera je čednost, katero v kali Bog človeku vdihne vže pri sv. krstu, ko pa kristjan odraste, se mora v veri vaditi in tako živeti, kakor ga vera uči. Velika milost je to, da se človek s pobožnim, ponižnim srcem trdno in stanovitno oklene vseh nauk svete cerkve. In vendar je to neobhodno potrebno vsakteremu, ki se hoče zveličati. *Brez vere ni mogoče Bogu dopasti.* Bog je plačnik le tistim, ki njega spoznajo kot svojega Gospoda in se tudi njemu podvržejo. Tisti, ki ne verujejo — se odpovedó nebesom. Mnogo je grdih in hudih smrtnih grehov, a najnevarnejši med vsemi je — nevera. Kako potrebni so molitve tisti, ki so v slabih družčinah, vsled pregrešnega življenja in prevelicega napuha tako daleč zabredli, da se ne menijo ne za sv. mašo, ne za sv. zakramente, ali pa še celo črtijo in preganjajo, kar je božjega. Za take je treba — moliti.

Drugi pa imajo vero. Molijo šest resnic, apostolsko vero — in to tudi verujejo; molijo tudi sv. rožni venec, k sv. maši pridejo, za velikonoč opravijo spoved ali pa še celo večkrat na leto — — — toda nekaj družega manjka: njihovo življenje v kljub temu ni v r a v n a n o p o v e r i. Postranske skrbi jih tako zamotijo, da pač kažejo vero v cerkvi, ne pa doma v hiši, ne pri delu, ne v občevanju z bližnjim. Taka vera je mrtva vera, podobna suhi, trhleni korenini, ki ne more pognati novih poganjkov, ne narediti novega debla in ne donesti novega sadu. Povejmo nekatere zglede! Jezus je rekel: *Po tem vas bodo spoznali, da ste moji učenci, ako se bote ljubili med seboj* — pa stopite v kako družino, koliko opravljanja, obrekovanja, zavisti sovraštvaja najdete — pa tako malo ljubezni. Gospod je govoril: *Blagor njim, ki so čistega srca, ker Boga bodo gledali,* — pa koliko

grde ostudnosti vlada večkrat v kakem srcu! Odrešenik je učil odpuščati, Odrešenik je z besedo in z zgledom učil moliti, Odrešenik je sovražil laž itd. — in kako drugače je pri nas! Neki mladenič je enkrat Jezusa vprašal: *Gospod, kaj naj storim, da bom večno življenje zadobil?* — in Gospod mu je odgovoril kratko: *Spolnuj zapovedi* — namreč božje zapovedi.

Tega spoznanja pa v obče primanjkuje med nami, da bistvo in namen sv. vere je ta, da svoje misli, besede in dejanja vpravimo po naukih sv. evangelija in zgledu Kristusovem!

Vero imamo, ali vera v naši hiši je skoro samo pastorka — neka postranska reč, ne pa gospodinja, ki bi nam ukazovala, kaj in kako imamo tukaj ali pa tam storiti. Samo včasih jo bolj poslušamo, recimo: pri prvem sv. obhajilu, ob poroki, če nas kaka nesreča zadene, v bolezni, posebno v smrtni uri — tedaj je Bog dober in tedaj vprašamo, kaj vera pravi, drugače se pa za njo tako malo menimo. Za naš dobiček mora biti preskrbljeno, naši trmi se mora vstreči, strast se mora dopolniti, navada se ne sme pustiti, ljudem se ne sme zameriti — da bi pa delali Bogu na ljubo in tisto, kar je Bogu všeč, kako malo se jih zmeni za to! In vendar pravi sveti Pavel: *Če bi imel tako vero, da bi gore prestavljal, če pa ljubezni nimam, nič nisem.*

Taka mrtva vera je piškava vera, podobna orehu, ki ima lupino, a jedra nima. Taki kristjani so podobni jetičnim bolnikom, ki sicer še hodijo, a vsaka sapica jih lahko vrže na posteljo; take kristjane pa vsaka skušnjava podere, ker moči nimajo nobene, da bi se vstavljali; trpeti nočejo nič za sv. vero, ker jo premalo ljubijo. Vse drugače so delali pred kakimi 20 leti katoličani na Ruskem; ko so jih hudo zatirali, so govorili: „Vzemite nam naša polja, poderite nam naše hiše, odpeljite nam naše žene, pomorite nam naše otroke — a naše svete vere si ne damo vzeti.“

In kakšen zgled so nam zapustili svetniki? Živel so po veri, se zatajevali in molili, in se svoje vere niso sramovali, pomneči tistih besedi Kristusovih: *Kedor bo mene satajil pred ljudmi, ga bom tudi jaz satajil pred svojim Očetem, ki je v nebesih.* O prosimo tukaj sv. Duha, da nas ogreva in posvečuje, da ne bomo kristjani t. j. učenci Kristusovi samo po črki, ampak tudi po duhu in življenju. Tako se bomo izognili prve napake, ki bo mnogim sedanjim kristjanom zaprla nebesa, ako se o pravem času ne vzdramijo.

II. Druga napaka je, da ne znamo ceniti milosti božje.

Dobri Oče nebeški je dal človeku um, in z umom je človek velike reči na svetu naredil in dosegel. Kaj zapeljiva je torej misel: Ker človek veliko premore, se bo tudi zveličal sam iz sebe, s svojo močjo. Pa temu ni tako. Od sv. cerkve očitno proglašen nauk je, da je milost božja k zveličanju potrebna, to se pravi z drugo besedo: ne živeti prav — in ne v nebesa priti — ne moremo brez pomoči božje. Če se nismo mogli sami odrešiti, kako bi se mogli sami zveličati! Jezus je bil Bog in človek ki nas je odrešil, Bog in človek morata skupaj delati, če se hoče odrešenje dokončati, kar se za tvojo osebo zgodi takrat, kadar prideš v nebesa. Glej, vsaj tudi za svoje telo potrebuješ pomoči božje. Ti orješ, ti seješ — kaj pa, če bi božjega solnca ne bilo nad tvojo njivo? Solnce za tvojo dušo pa je milost božja.

Kako je ta potrebna, je lepo povedal Kristus sam:

Ostanite v meni, in jaz v vas. Kakor mladika ne more roditi sadu sama od sebe, ako ne ostane na trti; tako tudi vi ne, ako v meni ne ostanete. Jaz sem trta, vi mladike. Kdor ostane v meni, in jaz v njem, on rodi veliko sadu; ker brez mene ne morete nič storiti. Ako kdo v meni ne ostane, bo venkaj vržen, kakor mladika; in bo usahnila, in jo bodo pobrali in v ogenj vrgli, in zgori. (Janez 13, 4—7.) *Brez mene ne morete nič storiti* — povdarja izrečno Jezus Bog sam. *Ako kdo v meni ne ostane, bo venkaj vržen kakor mladika, in bo usahnila in jo bodo pobrali in v ogenj vrgli* — to je podoba, to je konec onega, ki zavrže pomoč božjo — milost božjo.

Milost pa dobivamo po molitvi in sv. zakramentih. Studenec vseh milosti pa je Kristus, ki nam jo deli po sv. Duhu v sv. zakramentih. Ako Kristusa zapustimo, potem smo kristjani ravno na tem, kakor neverniki, brez tistih pripomočkov, s katerimi sv. cerkev posvečuje svoje ude.

Iz tega spoznamo, kako potrebna je molitev, in kako potrebni so sv. zakramenti. Zakaj se nekaterim zdi molitev odveč, zakaj se nekateri odtegujejo sv. obhajilu in spovedi? Zato, ker se ne zavedajo dovolj slabosti svoje, misleči, da bodo brez pomoči božje ohranili duha Kristusovega in dosegli večno zveličanje. Preveč zaupajo na svojo moč, in pozabijo, da je moral Kristus pač boljše poznati revno človeško srce, kakor domišljavi

človek sam, kateremu je Gospod na Oljski gori govoril: *Čujte in molite, da ne pridete v skušnjavo; duh je sicer voljan, a meso je slabo*

Morda delajo res trdne sklepe in imajo resno voljo greh zapustiti, prav živeti, pa skušnja uči, kako hitro se taki sklepi starejo v prah. Kakor iz soda, ki pušča, izkaplja polagoma vse vino, tako se zgubi pobožnost in strah božji in vera iz srca, ki je zapustilo molitev in ne išče nove hrane pri Jezusu in svetem Zakramentu. Dijaki, ki od nas odhajajo na Dunaj, so še večinoma verni, pa koliko jih nazaj pride, ki cerkve ne pogledajo... Zakaj tako zaidejo? Zato, ker Kristusa zapustijo, zato shira duša, kakor shira telo, če ne dobiva hrane.

In tisti, ki tako mlačno molijo, tako površno in neradi opravljajo spoved, in tako lehkomi seljno pristopajo k angelski mizi, bi gotovo tako ne delali, če bi se bolj zavedali, kako jim je potrebna pomoč od zgoraj in da je ta pomoč navezana ravno na molitev in sv. zakramente. Zato ni sadu, zato ni poboljšanja, zato ni svetosti, ker hočemo vse to doseči na svojo pest, brez Boga, pozabivši, da uči sv. Payel: *Omnis sufficientia nostra ex Deo est.*

Zato, predragi v Gospodu! prisrčneje molimo, da ostanemo združeni z Jezusom, in kedar nas hude strasti hočejo premagati, kličimo: *Gospod, otmi nas, poginjamo.*

III. Še ena napaka je med nami zelo pogostna, prav črv za krščansko življenje — to je pomanjkanje zatajevanja.

Tega ne moremo tajiti: Vera Kristusova je vera križa, vera zatajevanja. Posebno po izvirnem grehu ima človek zelo spačeno natoro, razbrzdano meso, katero je treba krotiti in premagovati. Tu Deo, tibi caro — je rekel sv. Avguštin — če hočeš ti Bogu pokoren biti, mora meso tebi pokorno biti. In še bolj določno je to povedal naš božji Učenik sam: *Kdor hoče biti moj učenec, naj vsak dan vsame svoj križ na rame, naj zataji sam sebe, in hodi za menoj.*

Križ nositi, samega sebe zatajevati, to so pa reči, do katerih ima sedanji svet najmanj veselja. Vse navzkriž toži in godrnja čez svoje križe. Med zakonskimi je mnogo nezadovoljnosti, ker manjka zatajevanja. Posli godrnjajo čez svoje gospodarje, če jim le majhna reč ni povšeči. Otroci se med seboj prepirajo, ker nočejo nič odjemati. Odrasli sinovi in hčere delajo sive lase staršem, ker jim nasprotujejo v svoji trmoglavosti. Posvetna ne-

čimurnost zapeljuje dekleta v gizdavost. Grda strast vleče mladeniče v umazane mlakuže nečistosti. Maščevalna jeza žene fanta v krvave pretepe in poboje. Pohlep po vživanju pokvari toliko gospodarjev, da postanejo pijanci, da jim ni mar ne za dom, ne za otroke svoje. Skopuška lakomnost ne vidi ubožca v potrebi. In svet zunaj dirja za veselnicami, nori za plesi in zabavami, za denarjem, za kupčijami: Kdo vpraša tukaj — kaj je zatajevanje? Če bi očak Noe stopil med nje, in bi jih opominjal, naj delajo pokoro, bi ga zasmehovali, kakor so ga zasmehovali ob vesoljnem potopu. Ali je to duh Kristusov? Ne, to je posvetni duh, ki ne vodi v nebesa. Kristus je govoril: *Vsak naj sataji sam sebe — naj hodi za menoj!* Vprašamo: Kod pa je Kristus hodil? Vsa pota, ki jih je Kristus prehodil, od Betlehema do gore Kalvarije so bila posuta s trnjem trpljenja, zatajevanjem in pokoro. Po teh potih so svetniki hodili, in po teh potih, hoče, da tudi mi hodimo. Brez zatajevanja svojih grešnih nagnenj in svojih meškužnih počutkov ne bomo nikdar Jezusa posnemali. Človek brez zatajevanja je živina, in ne človek, še manj kristjan, učenec Kristusov. Brez zatajevanja ne more biti reda in ne miru v družini, brez zatajevanja ni nobene čednosti, nobene svetosti. Brez zatajevanja se ne bo razbila nobena grešna navada, ne bo se poboljšal noben pijanec in noben nečistnik, noben preklinjevalec.

Ali smo bili dosedaj dovolj prepričani o tem, da je zatajevanje potrebno? Slišal sem o nekem strastnem pijancu. Nekdo mu je obljubil, da mu kupi novo obleko, če nekaj časa ne bo pil. Res se je zdržal. Pa tisti dan, ko obleko prejme, se zopet hudo upijani. Da je svoje telo oblekel, se je premagal; da bi pa dušo oblekel s posvečujočo milostjo, se ni mogel, ali bolje: ni hotel premagati. Ali se ne pravi to zasmehovati neskončno svetega in dobrega Boga? Ali ne kaže ta slučaj, kolikrat manjka resne volje, da bi se poboljšali? Ko so se sv. Jeronimu vsiljevale v glavo nedostojne podobe iz prejšnjih časov, se je s kamnom bñl ob prsa, da bi jih odgnal od sebe, mnogo vernikov pa dere slepo za svojimi grešnimi nagnenji, ne da bi se vprašali, ali je prav ali ni prav — in oni morda celo mislijo, da hodijo po tisti poti, ki vodi v nebesa!

Quando veniam et apparebo ante faciem Domini — je zdihoval kralj David. Tako so zdihovali tudi svetniki. Pa če premislimo te tri napake, o katerih smo tukaj danes go-

vorili, in v katerih tukaj tičimo, moramo se bati, da je nam mnogo več za kraljestvo tega sveta, kakor za kraljestvo božje v nebesih. *Kraljestvo božje je znotraj v vas* — je tudi enkrat govoril Gospod, — naše srce je pa vse na posvetno obrnjeno. Zunanosti je veliko, a notranje pobožnosti, prave resnobe manjka. *Ta duh se ne dá pregnati drugače kakor s postom in molitvijo*, tako je sodil Jezus o duhu nečistosti. Tudi posvetni duh, ki je največji zadržek našega zveličanja, se ne dá drugače pregnati, kakor s postom in molitvijo, to je: *z živo vero*, ki se kaže v delih, molitvijo in z zatajevanjem.

Če krenemo na to pot, potem smo na pravi poti v nebesa, na tisti, po kateri so tudi svetniki hodili; potem smemo upati, da tudi enkrat s svetniki skupaj pridemo. Amen. *J. Mikš.*

2. Prijatelji, ki nam pomagajo v nebesa.

Delajte si prijateljev. Luk. 16, 9.

V apostolski veri molimo: Verujem v občestvo svetnikov! V občestvu svetnikov pa so, kakor veste, verniki na zemlji, svetniki v nebesih in duše v vicah. Občestvo se imenuje zato, ker je vsem en in isti poklic in ker smo vsi skupaj zvezani s krščansko ljubeznijo.

Svetniki v nebesih so že dosegli svoj poklic, prejeli zmago in venec in se že veselé svojega zveličanja (zmagoslavna cerkev). Duše v vicah, ki so se sicer ločile iz sveta v milosti, prijaznosti božji, vedó za gotovo, da bodo poprej ali pozneje zveličane, morajo pa vendar še trpeti zavoljo malih grehov ali ker se niso dovolj spokorile na zemlji (trpeča cerkev).

V sredi med obojimi stojimo mi verniki na zemlji, ki se še vojskujemo za zveličanje (vojskujoča cerkev) Verniki na zemlji smo v nekem oziru na boljšem od duš v vicah, ker mi si lahko pomagamo s sv. zakramenti in drugimi pomočki, da ne pridemo v vica — smo pa tudi na slabšem, kakor duše v vicah, ker se mi še lahko pogubimo, ko se dušam tega ni bati.

Mi moramo torej delati za zveličanje v strahu in trepetu. Ker je tedaj naša naloga tako težavna, zato nam treba pomočnikov na tej poti in prijateljev, ki nam pomagajo v nebesa. K temu nas naš Zveličar sam nagovarja, ko pravi: *Delajte si prijateljev*

(Luk. 16, 9.) On sicer na omenjenem mestu govori le o dobrih delih, ki nam pomagajo v nebesa, ko pravi: Delajte si prijateljev s krivičnim mamonom (posvetnim blagom), ki vas bodo, kadar onemagate, sprejeli v večna prebivališča. Vendar pa s tem ni rečeno, da si ne moremo pridobiti še drugih prijateljev. Zato vam hočem danes pokazati razen dobrih del še drugih prijateljev, ki nam pomagajo v nebesa, in ti so:

1. svetniki v nebesih,
2. duše v vicaah.

I. Svetniki v nebesih.

Kar bi človek sam od sebe ne mogel doseči ali ne z veliko težavo, to mu je lahko, če ima dobrih prijateljev, ki mu pomagajo, ki zanj prosijo. Marsikateri bi ne bil dosegel tako dobre službe, bi ne bil prišel k taki časti in takemu bogastvu ali celo na cesarski dvor, če bi ne bil imel dobrih prijateljev, ki so mu pomagali do tega.

Predragi! Enako je treba tudi nam dobrih prijateljev, ki nam pomagajo kvišku, ki nam pomagajo v nebesa, v nebeški dvor. -- In taki dobri prijatelji so nam in nam hočejo biti svetniki. Oni so že gotovi svojega zveličanja, pa so vendar še skrbni za naše zveličanje. Godi se tukaj, kakor tam, ko več prijateljev leze na strmo visoko goro. Nekateri so po hudem naporu že prilezli na vrh in uživajo krasen razgled, katerega se kar nagledati ne morejo! Ali ko vidijo, da so njih znanci in prijatelji zaostali, da na strmi poti padajo, da le s težavo kvišku lezejo, tedaj jih za sabo kličejo, jim srčnost dajejo in roke molé, da jih slednjič za sabo in kvišku in na vrh spravijo! — Glejte, tako se tudi nam godi, ki lezemo na strmo goro krščanske popolnosti, ki hrepenimo po nebesih. Svetniki se že veselé v neizmerni sreči, ker gledajo neskončno veličastvo božje; ali ko vidijo nas revne zemljane, kako težko stopamo kvišku, kako padamo in obupujemo, tedaj se jim smilimo. Kličejo nas za sabo, navdušujejo nas, stegujejo roke proti nam in pomagajo nam, da nas spravijo za sabo in k sebi, da bi se tudi mi ž njimi veselili v nebeški slavi.

O, svetniki v nebesih, ti so zares naši dobri prijatelji! Oni vedó za našo težavo, poznajo našo vojsko in se spominjajo vsega, kar so bivajoč na zemlji hudega prestali. Zato pomagajo nam in prosijo za nas pri Bogu, pri katerem imajo veliko moč in veljavo.

Svetniki pa bodo gotovo za nas prosili in nam pomagali v nebesa, samo, da si mi tudi pridobimo njih prijaznost in naklonjenost. Kako pa si svetnike pridobimo za svoje prijatelje? — Če jih častimo, na pomoč kličemo in njih zglede posnemamo.

a) Ako si hočemo tu na zemlji pridobiti kakega prijatelja, moramo lepo o njem govoriti, ga moramo spodobno častiti in kolikor mogoče s spoštovanjem se obnašati do njega. Enako, predragi, se moramo tudi mi vesti do svetnikov. In naj nihče nikar ne misli, da bodo svetniki njegovi prijatelji, če bo zaničljivo o njih govoril, če bo njih podobe in kipe skrunil, če se bo norčeval iz njih svetinj in ostankov.

b) Mi moramo svetnike tudi klicati na pomoč, mi se moramo priporočati njihovi priprošnji. — Kako pa hočete vi, da bi bili svetniki vaši prijatelji, pa da bi za vas prosili, če jih nikoli ali le poredkoma na pomoč kličete. Koliko vas je danes tukaj, ki se morda cele mesece, cela leta nikoli ne priporočate svojim krstnim in birmanskim ali farnim patronom, ki nikoli ali le malokdaj opravite njim na čast kako molitev?

c) Tretjič pa je treba, da svetnike tudi posnemamo, če hočemo, da bodo prosili za nas. Ako je naše življenje popolnoma celo nasprotno njihovim čednostim, kako smemo upati, da nam bodo prijatelji? Svetniki čisti in nedolžni, mi nesramni in nečisti — svetniki zmerni in zdržni, mi razuzdani in poželjivi; svetniki krotki in potrpežljivi, mi sovražni in nespravljivi; svetniki usmiljeni in dobrotljivi, mi brez srca in usmiljenja; svetniki ponižni in spokorni, mi prevzetni in nespokorni. Posnemajmo svetnike v njih ljubezni do Boga in do bližnjega, v njih pokorščini do vikših in gosposke, v njih pobožnosti in krotitvi, v njih pokori in zatajevanju, v njih srčnosti in stanovitosti. Le, če bodo svetniki videli nad nami, da si res prizadevamo za njih čednosti in posnemanje le tedaj nam bodo tudi prijazni in naklonjeni.

II. Naši prijatelji — duše v vičajh.

Egiptovski Jožef si je v ječi naredil za prijatelja kraljevega višega natararja, kateremu je bil razložil sanje in oznanil rešitev in povišanje. Priporočil se je tudi njegovi priprošnji, rekoč: „Ko bodeš povišan, spomni se name!“ — No, veliki natarar je potem, ko je bil nazaj poklican na kraljevi dvor v prejšnjo službo, nekaj časa pozabil v svoji sreči na nedolžnega Jožefa — ali čez dve leti se ga je vendar spomnil in prosil zanj pri kralju, da ga je

rešil iz ječe in poklical na kraljevi dvor in ga posadil na svojo desnico.

Predragi! Duše v vicah so zaprte (ne po nedolžnem kakor egiptovski Jožef) v strašni ječi, kjer trpé hude kazni za svoje zanikrnosti, zamude in pregrehe. — Ako pa mi t-am trpečim dušam pomagamo iz vic, bodo tam pri Bogu za nas prosile za usmiljenje in rešenje. Ako mi dušam v vicah naklanjamo pomočke sv. cerkve in jim tako pomagamo k rešitvi in jih prosimo: Kadar pridete na kraljevi dvor, kadar pridete pred obličje božje, oh, spomnite se nas, da se nebeški Kralj tudi nas usmili in nas reši: tedaj duše ne bodo na nas pozabile, kakor nehvaležni natakak, ampak prosile bodo za nas in ne bodo nehale poprej, da tudi nas k sebi v nebesa ne spravijo! Rekle bodo: Tisti, ki so nam pomagali, ne smejo biti pogubljeni, in prosile bodo tako dolgo, da tudi mi pridemo v nebesa.

Samo pridobiti si moramo njihovo prijaznost, narediti si jih moramo za svoje prijatelje!

Kako pa si zamoremo pridobiti prijaznost vernih duš v vicah? Verska resnica je, da si duše naših ranjcih same ne morejo pomagati. Čas dela in zasluženja je za nje minul, in tam morajo le zadostovati in trpeti za svoje zamude, zanikrnosti, pregrehe in svojo nespokornost. Plačevati morajo božji pravici svoj dolg do zadnjega vinarja. — Ravno tako gotovo pa je tudi, da jim mi verniki na zemlji lahko pomagamo in tudi pomagati moramo, če je res živa naša vera, trdno naše upanje in goreča naša ljubezen! Vera nas uči, da je *sveta in koristna misel moliti za mrtve, da bi bili rešeni svojih (malih) grehov*. In katoliška cerkev je od nekdanj učila in vseskozi tako ravnala in vernike napeljevala, da naj dušam v vicah priskočijo v pomoč z molitvami, miloščino, dobrimi deli, zatajevanjem, daritvijo sv. maše in z odpustki.

Že čut hvaležnosti nas priganja in krščanska ljubezen nas veže, da pomagamo tistim, ki so z nami bili zvezani po krvi in rodu, ki so bili na zemlji naši dobrotniki — Že na zemlji smo jim skušali povračevati njih dobrote, lajšati njih bolečine: Koliko več smo jim zdaj dolžni priti na pomoč, ko si sami nič pomagati ne morejo in ko tako strašno trpé. — Ali mnogi le prerado pozabijo na to dolžnost, le prehitro pozabijo svojih ranjcih staršev, bratov, sester, znancev in dobrotnikov.

Poglej, krščanski sin: Tvoji starši so ti zapustili lepo premoženje, veliko hišo, širne njive in travnike, hleve polne živine,

shrambe polne žita in drugega blaga: ti pa bi jih tako hitro pozabil, bi se jih ne spominjal, bi ne hotel nič storiti za njih rešenje iz vic, kjer morda ravno zavoljo tebe trpé! Ti, krščanska vdova, imaš morda v vicah ranjega moža, ki te je tako iskreno ljubil — in ti bi ga mogla pozabiti, ti bi se nič ne spominjala njegovih rev in bolečin? In vi, ki imate dobrotnike tam, duhovne pastirje in druge znance, ali se vam ne smilijo v toliki potrebi in zapuščenosti, iz katere kličejo do vas: *Usmilite se nas, usmilite se nas, vsaj vi, prijatelji naši!* — No, reči se mora, da se spomin na ranjce vsaj po zunanjem kaže, posebno te dni. Vsaj vidimo, da verniki kar trumoma obiskujejo grobe svojih ranjcih, da jih kolikor mogoče okinčajo, lučice prižigajo i. t. d. — ali s tem ni vse opravljeno. Treba je tudi za duše darovati svoje molitve, miloščino, daritev sv. maše in odpustke. — Tudi o tem se mora pripoznati, da nekateri mnogo storite za svoje ranjce, da večkrat dajete zanje brati sv. maše. Le da bi sad sv. obhajila in odpustke darovali zanje, to se poredkoma zgodi, posebno pri možkih. Nekateri še nikoli ni prišel blizu ob času odpustkov, da bi bil tiste daroval za katerega svojih ranjcih. O kako mu bo tega enkrat manjkalo. Kako bo moral morda ravno zavoljo tega trpeti v vicah, ker se tudi njega nihče spominjal ne bo. Nasproti pa, če s takimi deli pomagamo dušam v vicah: o kako nam bodo hvaležne, ko pridejo v nebesa. Ne bodo nehale drugače, da tudi nas pripravijo v nebesa.

Tako smo tedaj slišali, predragi! kako si lahko naredimo in pridobimo dobrih prijateljev, ki nam bodo pomogli v nebesa: Svetnike v nebesih si pridobimo, če jih častimo, na pomoč kličemo in posnemamo. Duše v vicah pa, če za nje molimo, miloščino delimo, sv. mašo, sv. obhajilo in odpustke za nje darujemo! O predragi, nikar ne zamudimo pridobiti si takih prijateljev za tisti hudi čas, ko nam bo prijateljev tako treba. Če si pridobimo svetnike v nebesih in duše v vicah za prijatelje, gotovo bodo vse storili za nas in nas bodo, kadar onemoremo, sprejeli v večna prebivališča! Amen!

Janez Ažman.

Spomin vernih duš.

Pomagajmo vernim dušam v viciah!

Smrtne bolečine so me obdale in pek-
lenske nevarnosti me zadele; stisko
in bridkost sem našel.

(Psalm 31, 17.)

Preljubi poslušalci! Čuli ste že ne malokrat o raznih nesrečah, ki so uboge ljudi tuintam zadele, kakor: povodenj, požar, potres ali kaka druga nezgoda. In prišli so seli k vam, prosit vas pomoči revnim ponesrečencem. Z lece so vas že dostikrat prosili vaši duhovni pastirji, ali so vam take prošnje pri-
našali razni časopisi. In vi ste se vsakikrat kaj radi odzvali ter ste pomagali, bili ste vsikdar pripravljeni otirati solze ponesrečencem in olajševati gorje bednim sirotam. Tudi danes, predragi, prihaja k vam sel prinesť vam poročilo o strašni nesreči, ki je zadela vaše sobrate in sestre. Da, sel prihaja danes k vam, dragi bratje in sestre v Gospodu, poročat vam o povodnji solz, ki tekó na tistem strašnem kraju nesreče in gorja, pa vas tudi poprosit, da boste velikodušno odprli svoja srca pa tudi svoje roke trpečim bratom in sestram v pomoč. Sel prihaja k vam danes, predragi v Gospodu, naznanit vam o strašnem požaru, ki grozovito divja na kraju nesreče ter vam povedat, da jih silno veliko v tem ognju trpi neznanske muke. Sel prihaja k vam, pripovedovat vam o silni lakoti in žeji, o groznem pomanjkanju in strašni druginji, ki vlada na onem groznem kraju nesreče . . .

Preljubi, ali veste, kateri kraj mislim, ali se vam morda že dozdeva, kateri sel mi je pred očmi? Mislim oni strašni kraj gorja in reve — vice, kjer duše onih, ki so umrli v posvečujoči milosti božji, trpé časne kazni za grehe, za katere še niso zadostile v življenju. Preljubi! Na vice mislim in bi rad, da bi danes mislili tudi vi, — saj jutri je vseh mrtvih dan — na ono grozno ognjeno ječo, kjer verne duše odrajtujejo zaostali dolg, odrajtujejo v solzah, v ognju, v lakoti in žeji, v strašni ječi, ki si ne bo odprla, dokler ne bodo plačali zadnjega vinarja. In kdo je oni sel, ki danes prihaja k vam prinesť vam poročilo iz onega kraja in poprosit vas nujne pomoči? Sv. cerkev, ta zvesta hčerka presv. Srca Jezusovega je ona dobra poslanka. Jezus Kristus, kralj vseh kraljev, najzvestejši prijatelj vseh vernih duš, jo pošilja k vam prosit pomoči. Ali čujete, kako tožno doné danes glasovi po

vesoljni katoliški cerkvi, kakor bi vam z milo prosečim svojim glasom hoteli zaklicati noter v srce klic ubogih vernih duš: *Usmilite se me! usmilite se me, vsaj vi, prijatelji moji; ker roka Gospodova me je močno sadela.* (Job. 19, 21.) *Pošljite dele njim, ki so nisi nič pripravili!* (Esdra. II. 8, 10). *Smrtne bolečine so me obdale in peklenške nevarnosti so me sadele; stisko in bridkost sem našel.* Rad bi vam danes, preljubi, nekoliko raztolmačil mile prošnje sv. cerkve, popeljal bi vas rad o duhu v temno ječo vic, da bi vam

a) pokazal, kaj trpé uboge duše v vicah. Pristrčno vas bom poprosil miloščine za uboge duše v vicah ter vam pokazal,

b) kako jim to miloščino podelite. Povedal vam bom pa tudi,

c) zakaj morate danes srce odpreti in pomagati ubogim trpečim vernim dušam.

Ko so prišli prvi misijonarji na Japonsko oznanovat božje kraljestvo, se jim je v začetku hudo godilo, ker niso znali jezika. Pa kako so si pomagali? Vzeli so o roke sv. razpelo pa so s solznimi očmi kazali na Jezusove presv. rane izgovarjajoč besede: „Odrešenik sveta, veliki prerok, sin toliko kraljev!“ Ko so pagani videli razmesarjeno telo Odrešenikovo pa solze v očeh dobrih očetov, so bili sami ginjeni do solz. Da bi pač, preljubi, danes tudi vas ganile muke ubogih vernih duš, da bi z dejansko pomočjo gasili plamene vic Boga v čast, vernim dušam pa v tolažbo

A) Kaj trpé uboge duše v vicah? Vprašajte sv. pismo, vprašajte ustno izročilo, sv. očete in učnike katoliške cerkve! Vsi vam odgovarjajo, da je v vicah ogenj, neznan ogenj, ki ga prižiga vsemogočna roka neskončno pravičnega Boga. Sveto pismo naj vam govori: *Drusega dna namreč nihče ne more vložiti, razen tega, ki je vloženo, katero je Kristus Jezus. Ako pa na to dno sida zlato, srebro, drage kamne, les, seno, strnje, bo vsakega delo očitno; zakaj Gospodov dan bo oznanil, ker bo v ognju razodeto, in kakršno je vsakterega delo, bo ogenj poskusil. Kogar delo, ki ga je sezidal, ostane, bo plačilo prejel, kogar delo pa sgori, bo škodo trpel; on bo otet, vendar tako kako skosi ogenj.* (Kor. III, 11—15.) Enako govore o ognju sv. Gregor, sv. Bonaventura, Sv. Tomaž Akvinski, Bellarmin, Suarez

in drugi. Sv. Ciril Jeruzalemski pravi: „Čutna kazen v vicah je enako huda kakor ona v peklu; razločita se samo v trajanju.“ „Isti ogenj je“, pravi sv. Tomaž Akvinski, „ki trpinči pogubljene, in ki očiščuje pravične v vicah.“ Ognjeno, plameneno morje, preljubi, kako strašna kazen! Kaj so tezalnice, kaj železna kolesa, železni žebliji in ostro brušeni meči, ki je peklo ž njimi mučilo sv. mučenike božje, v primeri s tem plamenenim morjem, v katerem so pokopane uboge verne duše! Kdo izmed vas, je vprašal Elija, bo zamogel prebivati v sredi povživajočega ognja? Kdo bo zamogel prenašati ogenj vedno prasketajočih plamenov? Oj kako grozno stanje! Kako so te uboge duše včasih stregle svojim telesom: pernata postelja se jim je morda zdela pretrda, majhen zobobol jih je že pripravil v obup, ena sama žaljiva besedica jih je že vznemirila, in sedaj — so pogreznjene v strašne temine, izdane istim plamenom, ki mučijo pogubljene!

Pa ta muka še ni najhujša; še hujša kazen za nje je, da ne morejo gledati prelepega božjega obličja, da ne morejo uživati Boga, ki ga tako neizmerno ljubijo. To je najhujši ogenj pekla, to je najglobokejše njegovo brezdno. Kakor brza puščica, kakor krilata ptica, kakor urni veter, kakor hitra strela bi rade zletele tja gori na srce neskončno dobrega in lepega Boga, ki jih je ustvaril zase in odrešil v svoji neskončni ljubezni. Že poprej so ga ljubile, tostran groba, a sedaj — oj sedaj, ko so se njih uboge duše ločile od teles, jih neznana, človeški duši vrojena sila z nepopisno močjo vleče k njemu, ki je vir vse sreče in tolažba miru in blaženosti, njih začetek in konec, njih edini namen. Toda vse-mogočna roka neskončne pravice božje jih odbija ter zaklepa vrata strašne ječe, ki se bodo odprla šele, ko bo plačan zadnji vinar.

Sedaj pa še ta nesrečni črv, ki ravno tako grize kakor oni peklenski črv, o katerem je zapisal prerok Izaija: *Njih črv ne bo umrl in njih ogenj ne ugasnil.* (Is. 66, 24.) Seveda bo ta črv enkrat umrl; pa dokler je živ, grozovito trga in grize: to je črv pekoče vesti. O ti nesrečni greh, ti nesrečni, nepopravnani dolg, ti neusmiljeni trinog, kakor razbeljene kleščice ščiplješ te uboge duše! Poslušajte, preljubi, kako tožijo danes uboge verne duše: Oj zakaj se nismo bolj greha varovale; zakaj nismo zado stile pravici božji, ko smo bile v solzni dolini! Oj kako bi bile šle lahko naravnost v nebesa, kakor hitro smo se ločile od teles, in sedaj bi že gledale prelepo božje obličje! Koliko več milosti bi si bile lahko pridobile, kako bi si bile lahko pomnožile ne-

beško slavo, koliko lavorjevih vencev, koliko kron, koliko palm bi si bile lahko pridobile! Kako smo nesrečne! Po lastni krivdi smo izgubile toliko dragocenih trenutkov, toliko dni, mesecev, oj toliko let!

Gorje nam! Kako lahko bi v nebesih gorele osrečujoče božje ljubezni, sedaj smo pa pokopane v te grozne plamene! V joku in stoku, v strašnih bolečinah nam tekó dnevi. Koliko svetih pesmi bi bile Bogu v čast že lahko v nebesih spele, odkar smo pogreznjene v to plameneno morje!... O Bog, kaki črvi, kako grozne muke so te misli za uboge verne duše! To so črvi, ki hujše mučijo kakor ogenj, kakor žveplo. Ogenj ni več ogenj, marveč dim v primeri s prebridko žalostjo, ki jim jo dela spomin na pretečeno življenje.

Še ena muka je v vicah, preljubi, in ta je strašna tema. Tema, kako pretresujoča beseda za vas, ljubi moji! Saj vas je groza zunaj v temni noči, v temni podzemeljski jami, v temni ječi. Ko so kralja Jugurto pripeljali v Rim ter ga vrgli v temno ječo, je bil kakor iz sebe ter je zaklical: „O Jupiter, kako so kopeli v tej deželi mrzle in neprijetne!“ Ko je krepostni Tobija oslepel, je zaklical: „Katero veselje mi še ostane, ko sem oropan lepe nebesne luči!“ Oj kako strašna pa je šele strašna tema vic! Kako strašna je tvoja kopel, o temna ječa, ki si ognjena, a vendar brez luči, brez svetlobe! Kako veselje naj imajo tedaj te uboge duše, ki so oropane nebesne svetlobe, ki jim še ne sveti „večna luč“, ki jim še ne sije solnce človeških duš, neskončno dobrotljivi Bog. Temna noč vic jih objema ter jih navdaja z nepopisno grozo in strahom.

B) Ne bom vam, preljubi, dalje popisoval kazni, ki jih trpé uboge duše v vicah. Vem, da vas je pretreslo, kar sem vam povedal, in da vas ganejo globoko v srce mili klici, ki danes prihajajo iz goreče ječe: *Usmilit se me, usmilit se me, vsaj vi, prijatelji moji, ker roka Gospodova me je močno sadela.* Vem, da gorí v vaših srcih ljubezen do teh nesrečnih duš: saj ste danes tako lepo ozaljšali vaše pokopališče z zelenjem in cvetjem. Venci, ki ste ž njimi prepregli mrtvaško njivo, pripovedujejo prepričljivo, da vam še ni ugasnil spomin na uboge rajnike. Vem tudi, da bo drevi na pokopališču, ki se zdi pomlajeno in prerojeno kakor pomladni vrt, gorelo na stotine sveč, in da boste tudi vi rosili gorke solze na vam drage grobove. Vse to neovrgljivo dokazuje, da ste ljubili one, katerih prah počiva v zemlji,

in da vezi, ki so vas tako tesno z njimi vezale, niso še pretrgane. Toda, preljubi, ne bilo bi zadosti, če bi samo z vencii ogrnili grobove nocoj, če bi samo svečke tam prižigali in samo nekaj solz potočili. To bi rajnikom kaj malo pomagalo. Kedar gorí, ni dosti, da gledalci jokajo, morajo tudi gasiti! Ni dosti pred ječo solze prelivati, treba je tudi ječo odpreti; ni dosti imeti sočutje z lačnim in žejnim, treba mu je ponuditi kruha in vode.

Predragi! Vprašam vas, kje je tak ogenj, kakor v vicah, katera ječa je tako strašna, kakor so vice, kje je taka lakota, kakor v vicah, kje taka žeja, kje tako pomanjkanje, kje taka sila, taka nagota? Treba je izdatne dejanske nujne pomoči, zato vam kličem: *Pošljite dele njim, ki niso nič pripravili!* (Esdra II. 8. 10.) Katere dele pa mislim? Cerkvene določbe in sveti cerkveni očetje trdijo, da so najzdatnejša pomoč ubogim vernim dušam: molitev, dobra dela, odpustki, zlasti pa daritev sv. maše.

Stari pisatelj Livij pripoveduje, da se je l. 360 pred Kristusovim rojstvom v mestu Rimu odprlo silno globoko žrelo, iz katerega se je vzdigal zelo nevarni, škodljivi sopar. Vedeži so rekli: Bogovi zahtevajo žrtev, ki bi Rimu zagotovila svetovno oblast. Mladi patricij Kurcij se je oborožil od nog do glave, zajahal iskrega konja ter se je vrgel v žrelo, ki se je takoj zaprlo. Hvaležno ljudstvo je rože in lilije trosilo na grob pogumnega viteza, ki se je žrtvoval za blagor domovine.

Predragi! Strašno žrelo vic potrebuje tudi žrtev. Treba je velikodušnih src, ki jih bodo prinesla. Velikodušni bodite, pa trosite rože ter lilije v brezdno vic: Rože ter lilije bodo vaše goreče molitve, ki jim jih boste darovali, sv. obhajila in odpustki, ki jim jih boste podarili, vaša dobra dela, ki jih boste izvršili, vaša miloščina, ki jo boste za verne duše v vicah delili. Da moliti hočemo goreče nocoj sv. rožni venec za verne duše ter klicati goreče s kraljem psalmistom: *O Bog, glej na mojo pomoč; Gospod, hiti mi pomagat!* (Ps. 69. 3.) Jutri jim hočemo darovati sv. obhajilo, hočemo se nekoliko zanje postiti ter dati miloščine, kolikor je v naši moči. Zlasti pa jim bomo pomagali z daritvijo sv. maše. Kristijani, strašna žeja je v vicah... Usmilite se teh žejnih duš! Kako rade bi pile vsaj eno kapljico iz spravnega studenca, ki izvira na altarju pri sv. maši, pa ne morejo. Presveta kri Jezusova, ki se pretaka v kelihu pri sv. maši, bi pogasila plamene, bi hladila njih pekočo žejo. Usmilite se jih tedaj ter jim darujte sv. mašo. Če ne morete dati za sveto mašo, bodite jutri pobožno pri sv. maši, ki jim jo darujte! Recite pred

sv. mašo: „O devica Marija, to le sv. mašo, pri kateri bom sedaj pričujoč, to-le presv. Kri, ki se bo sedaj pretakala v kelihu, položim v tvoje roke ter te prosim, da jo nakloniš ubogim vernim dušam v vicah, posebno onim, ki sem jim jaz najbolj dolžan pomagati, in ki moje priprošnje najbolj potrebujejo!“ O kristijani, da bi pač tako pomagali ubogim vernim dušam ne samo nocoj in jutri, marveč vsikdar, vsak dan, potem vam, ko bodo rešene, ne bodo sprosile lilij in rož, ki zvenejo, marveč tisoč in tisoč milosti, premnovega blagoslova!

C) Predragi! Zakaj pa vas prosim, da pomagate vernim dušam? Kristijani, vi ste dolžni gasiti ogenj vic, vi morate pomagati ubogim rajnikom. Ali ne veste, da pravi Gospod: *Ljubite svoje sovražnike in dobro storite njim, kateri vam hudo store.* Dobro morate storiti njim, ki vam hudo storé; koliko bolj ste dolžni dobro storiti svojim prijateljem in dobrotnikom, ki so vas ljubili in vas še ljubijo. Da, ljubili so vas vaši ranjiki, s svojimi rokami, z žulji svojih rok, v solzah, v potu svojega obraza so vas redili! Vaše starše mislim pred vsem, vaše dobrotnike. Kristijani, ali hočete biti kakor mladiči pelikana? O pelikanu pravijo, da s svojim kljunom odpre svoja prsa in z lastno krvjo nasiti in napoji svoje mladiče. Pelikan pogine vsled izgube krvi, a mladiči ga . . . pozabijo! Koliko jih je žalibog, ki dandanašnji ravno tako delajo! Kako zelo so jih starši ljubili; kako skrbno so jih s svojimi rokami redili, cele noči so za nje prečuli, v potu svojega obraza so pridobili premoženje, ki so jim je zapustili, skrbeli so za svoje otroke noč in dan in pri tem zanemarjali svoje duše, da, v vice so morali zaradi svojih otrok, in otroci . . .? Pozabljajo jih, kakor bi staršev nikoli na svetu ne bilo! Marsikateri oče lahko danes toži s psalmistom: *Posabljen sem, ko mrtvi, v srcu; kakor savršena posoda sem.* (Ps. 30, 13.) Marsikateri starši vzdihujejo danes in tožijo v očiščevalnem ognju: Gorje nam nesrečnim! Koliko kapljic potu smo prelili zaradi svojih otrok, ki nas sedaj brez pomoči puščajo v tem ognju! O nesrečno premoženje! Gorje nam! Koliko noči smo prečuli ter zbirali denar, ubožcem smo pa miloščino odrekli! Naši otroci se pa sedaj prepirajo med seboj, zavidajo eden drugemu in se sovražijo zaradi dedščine! Gorje nam! Koliko sv. maš, koliko pridig in večernic smo zanemarili zaradi svojih otrok, ki se sedaj šopirijo z našim premoženjem, bahato oblačijo, jedó in pijó, razkošno živé, — nas pa puščajo v teh groznicah plamenih . . .!

O ljubi Jezus, ki boš na strašni sodnji dan proti onim, ki bodo na levici, zaklical strašne besede: *Poberite se spred mene, prokleti, v večni ogenj! . . . Zakaj lačen sem bil in mi niste dali jesti; žejen sem bil, in mi niste dali piti; ptuj sem bil, nag sem bil . . . bolan sem bil in me niste obiskali.* Kako strašno se boš maščeval šele nad onimi nehvaležniki, ki duše svojih rajnih, ki so tudi lačne, žejne, nage . . . puščajo v strašnem ognju brez tolažbe, brez pomoči . . .!

Kristjani, če pa koga izmed vas ne ganejo mile prošnje rajnikov, naj ga gane vsaj prošnja Jezusova. Sam Jezus, dobri prijatelj ubogih svetih vernih duš, ki ga tako prisrčno ljubijo in ki jih tudi on sam ljubi z večno ljubeznijo, sam Jezus danes prosi, da pomagate njim, ki so zaprti v strašni ječi. Sam Gospod Jezus Kristus, zvesti prijatelj vaš in ubogih vernih duš, vam kliče: O moji ljubi, ki sem vas odrešil s svojo dragoceno krvjo, pošljite danes miloščino ubogim vernim dušam v vicah. *Dajte in se vam bo dalo!* Jaz sam vam bom dal zato neizmerno plačilo v nebesih, jaz, ki sem rekel in še rečem: *Resnično vam povem, kar ste storili kateremu teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili.* Zakaj: *Blagor mu, kdor se spominja ubogega, potrebnega; njega bo Gospod rešil hudi dan.* (Ps. 41, 2)

Predragi! Končam z onim bolnikom, o katerem sv. Janez pripoveduje v petem poglavju: *Je pa v Jerusalemu ovčja kopel, katera se po hebrejsko imenuje Betsajda . . . in je imela pet lof. V teh je ležala velika množica bolnih, slepih, kruljevih, suhoudnih, kateri so čakali plivkanja vode . . . In kdor je po plivkanju vode prvi v kopel stopil, je ozdravel . . . Bil je pa neki človek tam, kateri je bil osemtrideset let bolan . . . Jezus mu reče: Hočeš biti ozdravljen? Bolnik mu je odgovoril: Gospod, nimam človeka, da bi me, kadar se voda skalf, v kopel dejal . . . Jezus mu reče: Vstani, zadeni svojo posteljo in hodi!* (Janez 5, 2—15.) Preljubi, popisal sem vam bolnika, ki je bolan, hudo bolan, že dolgo, dolgo bolan! Kdo je ta bolnik? To je tvoj oče, tvoja mati, tvoji bratje, tvoje sestre, tvoji dobrotniki, ta bolnik je vsaka verna duša v vicah . . . Ta bolnik je morda bolan že 1, 2, 3 . . . 5 . . . 10 . . . 20 . . . 30 . . . 38 . . . 40 let . . . hudo bolan: V strašnem ognju je, noč in dan ga grize črv pekoče vesti, lačen je, hudo lačen gledati božje obličje, žejen je piti iz studenca žive vode, slep je v strašni temi . . . Hudo je

*vsega svojega srca, in ne zanašaj se na svojo razumnost bolan! Oj kako rad bi šel v kopelj božjega miru in hladu, kako rad bi že počival na božjem Srcu ter vžival večno zdravje, pa . . . ne more. Toliko dni, toliko mesecev, let že čaka . . . zastonj, ker nima človeka, da bi ga v kopel dejal . . . Kristjani, jutri bo vseh mrtvih dan . . . Ali čujete, kako že milo doné zvonovi čez hrib in plan, kakor bi vam prinašali žalostne vzdihne iz vic: *Gospod, nimam človeka, da bi me . . . v kopel dejal . . .* Ali bodo kopeli zastonj? Ne, človek je že tu, to si ti, ljubi poslušalec, pojdi hitro na delo ter pomagaj bolnikom v kopel miru in pokoja. *Ti pa, o Gospod, daj jim večni mir in pokoj in večna luč naj jim sveti! Amen.**

Dr. Jos. Jerše.

Zahvalna nedelja.

1. Krščansko zaupanje — obilno poplačano.

Zaupaj, hči! tvoja vera te je ozdravila.

Mat. 19, 22.

Letos je cerkveno leto nanese tako, da se na današnjo, to je zahvalno nedeljo bere sv. evangelij o Jajrovi hčeri in o krvotočni ženi. Mrtvo hčerko je obudil usmiljeni Jezus k življenju vsled mile prošnje očetove, ki je poln zaupanja prišel prosit Gospoda življenja in smrti za svojo mrtvo hčer rekoč: *Gospod! moja hči je sedaj umrla; ali pridi, in položi svojo roko nanjo, in bo oživila.*

S prav posebno vernim zaupanjem je iskala pomoči Gospodove tudi dvanajst let krvotočna žena, katera je rekla sama pri sebi: *Ako se le njegovega oblačila dotaknem, bom osdravljena.* In Jezus ji je rekel: *Zaupaj, hči! tvoja vera te je osdravila.* In žena je bila zdrava od tiste ure. Ta nauk je kaj primeren in potreben za današnjo nedeljo. Sv. cerkev nas danes opominja najprej, da zahvalimo Boga zlasti za vse to, kar nam je dal živeža s polja, za ves blagoslov njegov pri naših vsakdanjih opravilih. A če je v teku leta zadela tega ali onega kaka časna nesreča, nikdar mu ne sme upasti pogum, ampak poln žive vere mora vedno in povsod v Boga trdno zaupati, k njemu se v goreči molitvi zatekati, da bi mu nesrečo obrnil v dušno korist ter na kak drug način bolj blagoslovil njegovo imetje in podjetje. To je nadaljni opomin sv. cerkve po navodilu sv. Duha v bukvah pregovorov (3, 5): *Zaupaj v Gospoda iz*

Temu primerno uči sv. Peter kar naravnost tako-le: *Vso svojo skrb nanj zvrnite, ker njemu je skrb za vas.* (I. 5. 7.) Sv. Pavel pa veli: *Z vso molitvijo in prošnjo molite vsak čas v duhu in v tem čujte v vsej stanovitnosti.* (Ef. 6, 18.)

Ljubi kristjan! *Da imaš zaupanje v Gospoda, zato ti ga danes pokažem* (Preg. 22, 19.), pokažem ti namreč pomoč Gospoda in Gospe nebeške na nekem zględu, ki priča, kako resnična je beseda Danielova: *Bog ohrani nje, kateri vanj zaupajo.* (13, 60.) O obilno poplačanem krščanskem zaupanju v velikih silah poslušajte torej resničen zględ iz zadnjih let.

1. Alfred Obër (Aubert) je bil rojen v Šatiljonu na Francoskem. Njegova mati je bila pobožna, krščanska žena, ki se je mnogo trudila, tudi sina krepostno vzgojiti. Ko se je Alfred poslavljal od nje, da bi si šel križem sveta služiti kruha, mu je rekla: „Naj se ti prigodi karkoli hoče, nikdar ne pozabi, da je Bog vedno pri tebi!“ Ta krščanska misel skrbne matere mu je bila zvezda vodnica v vseh nesrečah njegovega življenja. Alfred Obër je delal v neki strojarni in je bil oženjen ter imel že enega sina, ko je po nesreči izgubil svetlobo svojih oči. Velika, s solitrovo kislino napojena steklenica mu zdrkne iz rok, se razbije na tleh, in razliti strup mu skoči v desno oko, ki se mu vname.

Sicer ni precej oslepel popolnoma, od začetka je še videl sam iti, in podal se je k svojim staršem. Tam ga je zdravil sloveč zdravnik, toda brezvspešno. 18 ali 19 mesecev po strašni nezgodi mu je izteklo desno oko, z levim pa odslej ni mogel nič več razločevati. Če je pogledal ž njim proti solncu, je zaznal samo neko motno bliščobo. Vnetje se je namreč raztegnilo na notranje dele desnega očesa, katero se je ognjilo in popolnoma izteklo. Tu mu je ostala samo rdeča vneta brazgotina, od katere se je potem vnelo tudi levo oko ter izgubilo vso moč. Tako je ubogi delavec popolnoma oslepel, kakor so izpričali sloveči zdravniki ter ga spoznali za neozdravljivega.

2. Med tem pa mu poide, kar si je bil prihranil, in tudi odškodnina, ki jo je prejel od tovarne. Tedaj sklene postati potujoč pevec, da bi preživil sebe in svojo družino. Imel je precéj dober glas in znal je nekaj pesmi na pamet. Njegova žena naj bi ga spremljala, pel naj bi po ulicah ter si tako izprosil in napel to, česar ne more več prislužiti. L. 1883. dobi po posredo-

vanju necega zdravnika potrebno dovolitev, če tudi ne lahko. Odslej skoz 14 let potuje po vseh deželah srednje Francoske.

Marsikateri hud dan doživi v teh 14 letih, potujoč od vasi do vasi, od mesta do mesta. Početkom se mu je zdelo jako utrudljivo cel božji dan popevati po cestah ter čakati milih darov. V prvih letih je moral večkrat pod kakim drevesom ali celo zunaj v snegu noč prebiti. Polagoma pa si nabere toliko, da kupi voziček, osla in psa. Tako ima vsaj prenočišče zmiraj pri sebi.

Nekaj časa se kar ni mogel vdati in živeti v svojo nesrečo. Več kot enkrat je britko tožil nad svojo žalostno osodo.

Pozneje je pripovedoval to-le: „Bil sem s svojo ženo in otroci v nekem kraju (Rhone). Snežilo je in silno hud mraz je pritiskal. Moje roke so se oprijemale koles, ko sem potiskal, da bi žival lažje speljala. Zjutraj sem prejel v dar vsega vkupaj samo par vinarjev in košček kruha. Ustavili smo se v večjem kraju; bilo je nedeljo dopoldne, in ravno se je imela pričeti sv. maša. Jaz in moja družina je bila na pol zmrznjena na cesti; v rokah sem držal rožni venec, ko sta prišla dva orožnika do nas ter zahtevala, naj se precej odstranimo. Ondotni župnik pa, ki je vse to videl in slišal, pride zraven ter me zagovarja rekoč: „Ta mož ne prosjači, ampak le moli, ne moreta mu nič.“ Nato zložé ljudje, ki so prišli ravno iz cerkve in vse to slišali, moji ženi vsega vkupaj 17 frankov (t. j. blizu toliko kron). Tako sem bil za zdaj rešen.“ In, pripovedoval je ubogi slepec spet: „To pa še ni bil konec mojih nadlog in stisk. Morali smo dalje, in ko smo drugi dan hodili več ur po ledu in snegu, smo prišli strašno zdelani do vznožja neke gore. Neznansko utrujen sem se čutil s svojimi tako osamljenega na svetu, tako zapuščenega od ljudi. Poklekнем kar v sneg in poleg mene pretaka vroče, grenke solze moja še bolj malosrčna žena. Nevedé si pomagati molim dolgo. Ko se namolim, se udam v svojo osodo in obrnem se k svoji ihteči ženi rekoč: „Osrči se, s potrpežljivostjo in udanostjo se bomo že rešili iz tega nesrečnega položaja. Moja mati so zmiraj dejali: V sili in trpljenju treba vselej moliti. Vsemogočni je vedno okrog nas. Saj si videla včeraj, ko smo bili pred cerkvijo. Le pogumno naprej!“ Bilo je že pozno zvečer, ko ob tisočernih težavah dospemo sredi gore do stanovanja revnih ljudi, ki so bili za nas res pravi blagoslov božji. Izprežejo nam osla, denejo ga v hlev, nas pa spravijo tudi pod streho, akoravno mrzlo. Zjutraj pridejo pogledat, če nismo zmrznili, in prinesó nam zavretega vina.“

3. Božja neskončno modra previdnost, katera nikdar ne zapusti tistih, ki molijo, se je nekaj let pozneje spet sijajno razodela na tej družini, zlasti na slepem možu. Bilo je v zadnjih dneh meseca vinotoka proti poldevetim zvečer. Dohodkov ni bilo ta dan nobenih in naš slepec je imel prazne žepe. In spet si poišče zavetja in pomoči ondi, kjer že tolikokrat, v prav zaupljivi molitvi. Na vozičku sedeč začne kar tam pred cerkvijo glasno moliti. Moli cela družina skupno sv. rožni venec in potem še tisto znano molitvico: Spomni se . . . Po končani molitvi potrka nekaj na vrata in pokaže se duhovnik. Bil je ondotni župnik. Šel je namreč pogledat, če so cerkvena vrata dobro zaprta, ker je bilo župnišče nekoliko bolj oddaljeno od cerkve. Tedaj zagleda voziček tam na trgu, pristopi bližje in sliši glasno molitev. „Tukaj imate nekaj“, reče smehljaje se tem siromakom, „toliko je vaša molitev že vredna.“ In podarivši jim nekaj, takoj zgine, pa se kmalu spet vrne s kruhom in steklenico vina. Ko drugi dan župnik spet pride, da si ogleda to ubožno družino, ter vidi, kaka edinščina vlada pri njih, zavzame se za to družino tako, da je odslej ne izpusti več iz spomina. Nagovori jih in pomaga jim, da se nastanijo v njegovi fari, večkrat jim kaj podari in pripravi starejšega dečka za prvo sv. obhajilo. Slepi oče pa je hodil po okolici pevaje od hiše do hiše in molil je najraje ob vratih romarskih cerkvâ. Zato so ga drugi prosjaki imenovali le „molivca“.

Dotični župnik je prišel pozneje na drugo faro, v pariško škofijo. Tam se mu posreči, pridobiti za družino Obêr-jevo prav dobro gospodično. Ta je imela na svojem posestvu še malo hišico z dvema sobama in vrtcem, kar pa je ponudila tej družini v stanovanje in porabo. Stari dvokolesni voziček je žena sedaj mogla sežgati, ker je ostala ona z otroci tukaj. Slepega očeta pa je vodil 6—7 let stari deček po okolici.

4. Tisti župnik in ta gospodična, imenovana sploh „dobrotnika“ Obêrjeve družine, pa sta hotela slepemu očetu nakloniti še neizrečeno mogočno pomočnico, kakršne nima celi svet; oskrbela sta mu namreč pot k Mariji v Lurd, nagovorivši ga, naj s trdnim zaupanjem poroma tje k Mariji, „zdravju bolnikov“, in gotovo ga bo uslišala in ozdravila. Kupita mu vožni listek za mejnarodni vlak, ki gre vsako leto meseca avgusta v Lurd, in ga tudi z vsem drugim preskrbita. V petek dné 20. avgusta 1897 se pripelje slepi Obêr po dolgotrajni vožnji s svojim na pol hro-

mim spremjevalcem v Lurd, kjer ga postavijo v čakalnico za bolne romarje. Spremljevalec ga pelje zjutraj taistega dne v lurško kopel. Slepec tedaj začuti, kakor je sam povedal, bolesten pritisk okoli glave in zdi se mu, da se je vse zmajalo v njem. Drugo jutro, soboto dné 21. avgusta, med 8. in 9. uro je bil Obêr pri sv. maši ob lurški votlini in je prejel sv. obhajilo. Źeleč se dolgo zahvaljevati po sv. obhajilu reče spremljevalcu, da se lahko odstrani brez njega. „Bom že koga dobil, ki me bo spremil nazaj“, je dejal revež. Vodnik odide. Obêr si pa misli: Saj si človek ne sme le kaj zložnega želeti, ampak poiskati mora to kar boli; zato dene svojo grčavo palico na tla, poklekne na njo in moli in trpi tako dokler more prestati. Ko je primoran vstati, dozdeva se mu, da vidi kakor meglo, v kateri je neka nedoločna postava. Zdi se mu, da vidi preblaženo Devico v beli obleki tako blizo pred seboj, da se ona dotika skoraj njegovega obraza. Med tem postaja prikazen zmiraj bolj določna in razločna, in natanko zazna kip Marijin v lurški votlini. Kar nekaj ga žene, da bi šel proti kipu, in ko vidi njegovo namero neka ženska, ki je vedela, da je bil slep, ga zadržuje rekoč: „Pazite, se boste spodtaknili nad klopni in potolkli.“ Mož se obrne na desno in na levo občudovaje vse, najprej to, kar je blizu, potem bolj oddaljene stvari. „Nisem vedel, kje sem bil“, pripovedoval je pozneje, „videl sem ljudi, drevesa, travnike, gore, hiše, reko, in o vsem tem nisem razumel ničesar.“ Slednjič se mož zave prebudivši se iz sanj in pretaka ob ondotni reki solze veselja. Spozna, da ni več slep, in zares vidi vse ljudi, ki ga poprašujejo, molijo okrog njega in pojó. Vrne se med druge romarje v čakalnico, kjer je bil prejšnji dan med množico bolnikov. Ljudje, ki so ga videli poprej in zlasti tisti njegov kruljevi spremljevalec, kateri ga je nekoliko trenutkov poprej videl slepega, so se mu glasno čudili ter ga ogledovali z nekim posebnim spoštovanjem. Spet je tu prelival ginjeni Obêr solze neizrečne radosti in srčne hvaležnosti ter dejal: „Prosil sem Mater božjo, da bi toliko spet videl, da bi mogel sam hoditi, in zdaj vidim čisto dobro; več mi je podelila, kot sem prosil.“

Nato v potrdilnici, to je tam, kjer zdravniki na podlagi prejšnjih zdravniških spričeval preiskujejo čudeže, pregledajo ozdravljenca ter spoznajo, da more brati knjige z velikimi črkami, in pozneje je lahko bral tudi take s srednjimi črkami.

To imate, verni poslušavci, za spomin in nauk današnje zahvalne nedelje. Kaj ne, kolikokrat je ta mož prišel v tako silne težave in križe, da jih izmed nas še nobeden ni poskušal in nosil, pa vselej je našel pomoč od zgoraj, na zadnje, čez 14 let, v svoji neozdravljivi bolezni na očeh celo čudežno. Tako se je nad njim spet vresničil naš pregovor: „Kjer pa je največja sila, tam je roka božja mila.“

Kristjani! Učimo se iz tega, da verna in zaupljiva molitev gotovo pomaga; saj je Gospod Jezus Kristus sam rekel: *Vse, karkoli prosite v molitvi, ako verujete, boste prejeli.* (Mat. 21, 22.) In kakor krvotočno ženo v današnjem evangeliju, tako je pač tudi tega moža ozdravila njegova vera.“ Podlago k tako živi in trdni veri pa mu je dala dobra domača vzgoja, materina katoliška beseda in spodbudni zgled.

Tolažimo se dalje ob svojih nadlogah vselej tudi z mislijo, da je po širokem svetu še na tisoče in stotisoče takih ljudi, katerih nadloge, križi in trpljenje, bolečine, stiske so še vse hujše, kot so naše. Vprašajmo se pa pri tem, če niso ti bolj udani v voljo božjo kot smo mi.

Posebej pa na tem zgledu tudi lahko razvidimo, koliko pomankanja trpe ljudje po svetu poleg svojih bolezni; zato se učimo iz tega tudi potrpežljivosti s tem, kar nam Bog daje in vsak dan daje: jed, pijačo, obleko, stanovanje, ljubo zdravje. Saj vam mora biti jasno, da tisti, kdor ima vedno vse to, še ne ve, kaj je hudo na svetu, in da marsikdo včasih iz same presitosti in nehvaležnosti toži, da se mu ne godi dobro ali da ni zadovoljen in srečen.

Učite se iz življenja tega moža tudi ponižnosti in varčnosti. Nihče se ne more zanesti na svojo srečo, na svoje zdravje in moč; kar nenadoma ga lahko zaloti nesreča, bolezen in sploh kaj takega, kar ga vrže uboštvu v naročje.

Zato pa tudi vsak dan v pobožni molitvi lepo prosite za telesne in dušne darove, *in zahvalite Boga in Očeta po Jezusu Kristusu, Gospodu našem* (Kol. 3, 17.) vselej, zlasti pa danes, in ne obračajte božjih darov v greh, ampak v svoj in bližnjega časni in večni blagor! Amen.

V. Bernik.

2. V sreči in nesreči moramo Boga hvaliti.

Hvalite Gospoda, ker je dober, in njegova dobrota traja vekomaj.

Ps. 106, 1.

Današnja nedelja se imenuje zahvalna nedelja. Sv. mati katoliška cerkev opominja s tem svoje verne otroke, naj zahvalijo Boga za dobrote in milosti, katere so prejeli v preteklem letu iz njegovih rok. A ne samo sv. cerkev veli, da zahvalimo Boga, to ukazuje tudi Bog sam naravnost vsem ljudem. *Hvalite Gospoda* govori sv. Duh po psalmistu, *hvalite Gospoda, ker je dober, in njegova dobrota traja vekomaj!* In sv. apostol Pavel piše: *Dajte hvalo v vsem, ker to je božja volja.* (I. Tes. 5, 18.)

Pa poreče kdo: „Zakaj naj jaz hvalim Boga, ker nisem ničesar prejel? Kar sem zasejal, strla mi je toča, zamorila mi je slana, ukončal mi je črv“ ... Da, kristjan, tudi ti moraš Boga hvaliti, ker apostol uči, da moramo hvaliti Boga *v vsem*, torej v sreči ali nesreči, *ker to je volja božja.*

Torej moramo Boga hvaliti: 1.) ako blagor slavljaja naša dela in nam daje svoje milosti in dobrote, pa tudi 2.) ako nam svoje dobrote le nekoliko deli, ali pa celo za nekaj časa odtegne.

In to hočemo danes premišljevati. Začnem v imenu Jezusovem.

I. S prav posebnim blagoslovom je osrečil ljubi Bog po-božnega Joba. Blagoslovil je njegovo živino tako, da je imel 7000 ovác, 3000 kamel, 500 jarmov volov in 500 oslic, bogastvo, katero je bilo na Jutrovem kaj redko. Za vse to pa je zvesti služabnik božji hvalil Boga z besedami: *Gospod je dal; češčeno naj bo Gospodovo ime!*

Kristjan, kaj hočeš ti storiti, ako vidiš, da se množi tvoje bogastvo, večja tvoje posestvo, da procvita tvoje delo, da imaš srečo z živino — sploh, da ti gre vse srečno izpod rok? Ali nisi tudi ti dolžan klicati z Jobom: *Gospod je dal; bodi češčeno Gospodovo ime!*

Ako ti je morda odtegnil Bog svoj blagoslov, ali ni v tvoji moči, da ga preprosiš, naj se te usmili? Dragi v Kristusu! Ti stojiš ob svojem polju, vidiš polno klasje, da se komaj kvišku drži: ali moreš reči: to je moje delo? Gotovo, ti si razoral njivo in ti si jo s semenom posejal! Toda ali pa si bil tudi gospodar

oblakov, da je porosil polje blagodejen dež, da ni suša v kali zamorila tvoje setve, da ni slana pokončala tvoje nade, ali si ti ukazoval oblakom, naj ne usujejo na tvoje polje strahovite toče, ali si ti ubranil neštevilnemu mrčesju, da ti ni razjedlo tvoje strni? Glej, vse bi bilo lahko strto in pokončano, ko bi te Bog ne bil varoval! Zato moraš zopet govoriti z Jobom: *Gospod je dal; bodi češčeno Gospodovo ime!*

Obrni se proč od polja in premotruj svojo živino! To je vse moje! praviš, jaz sem jo dal pasti, dal sem ji tečne hrane, jaz sem skrbel, da se ni zgodila kaka nesreča! Prav imaš, ljubi kristjan! Toda, ali si pa ti ohranil živino pred hudo boleznijo, ali kje si dobil ti hrano za živino, kdo ti jo je dal? Ko bi Bog sam ne bil s teboj, ne šlo bi vse tako po sreči; ko bi te Bog udaril, ti bi ničesar ne premogel.

Ozri se še s a m n a - s e! Da si na tem svetu, da si še zdrav, to je le volja božja, to je blagoslov nad vse blagoslove. Glej, koliko jih je šlo pred teboj na uni svet! Bili so bolj trdni in zdravi kakor ti, a sedaj jih ni več med nami. Kaj misliš, ko bi i tebe hotel Bog pozvati na uni svet, bi se-li mogel ubraniti? Ko bi bila tako božja volja, ne pomagalo bi ti nobeno zdravilo; nobena človeška pomoč — ti bi sedaj že ležal v hladnem grobu. In da se ni to zgodilo, zahvaliti moraš Boga, ter zopet klicati: *Gospod je dal; bodi češčeno Gospodovo ime!* Kristjan, ako premišljuješ vse to, uvidiš, da tudi tebi veljajo besede sv. Pavla: *Kaj imaš, česar nisi prejel (od Boga)? Ako pa si prejel, zakaj se hvališ, kakor ne bi prejel?*

Resnično, predragi v Kristusa! dosti vzroka imamo, da današnji dan, ko je zahvalna nedelja, prav iskreno zahvalimo Boga za vse, kar nam je podelila njegova dobrotna roka, in da kličemo s prerokom: *Hvalite Gospoda, ker dober je in njegova dobrota traja vekomaj!*

II. A ne samo tedaj, ako nas Gospod Bog obsipa z dobrotami, moramo ga hvaliti, temveč tudi tedaj, ako nam ne dá vsega, česar si želimo, ako nam za nekaj časa odtegne svojo usmiljeno roko.

S prav posebnim blagoslovom je oblagodaril Bog svojega služabnika Joba; vendar, kakor nam je znano, dal mu je pretrpeti tudi mnoge bridkosti. Gospod mu je odtegnil svoj blagoslov; roparji so napadli njegove črede ter jih odpeljali, ogenj je pal z

neba in pokončal njegove pastirje in živino; zgubil je vse svoje otroke in njega samega je napadla gnjusna bolezen, tako da se ga je vse ogibalo in ga je celo lastna žena zasramovala. Kaj pa je Job storil v tej stiski, je-li tarnal zoper Boga? Ga je-li klel, ker ga je nenadoma pahnil brez vzroka iz take sreče v toliko nesrečo? Ne! K nebesom je dvignil svoje oči in potrpežljivo vzdihnil: *Gospod je dal, Gospod je vzel, kakor je bilo Gospodu všeč, se je zgodilo. Bodi češčeno Gospodovo ime!*

Ljubi kristjan! Morda tudi tebi letos zemlja ni tako dobro obrodila, kakor druga leta. Saj so se čule med letom tožbe . . . Toda, kristjan, ali hočeš zarad tega godrnjati zoper Boga? Nikakor ne! Temveč hvali Boga tudi za nadloge, katere ti pošilja! Sv. Pavel pravi: *Kogar Bog ljubi, tistega kasnuje.* (Hebr. 12, 5.) In ravno zarad tega, ker je trpljenje znamenje božje ljubezni, zato moraš voljno nositi svoje križe, zato ponižno moli: *Oče, ne moja, temveč tvoja volja naj se zgodi!*

Poleg tega pomisli, brat v Kristusu, morda si z grehom zaslužil kazen božjo, ki te sedaj tepe. Sinovi očaka Jakoba, ki so prodali svojega brata Jožefa v Egipt, so zdihovali v ječi: *Zaslužili smo, kar trpimo; kajti pregrešili smo se nad svojim bratom, in zato nas je zadela sedaj taka žalost.* Kristjan, morda moraš tudi ti ravno tako vzdihnuti: „Grešil sem zoper Boga, zato pa me je zadela sedaj ta nesreča.“ Morda si s kletvijo oral, s kletvijo sejal, s kletvijo žel, s kletvijo kosil, s kletvijo seno sušil. Morda si poškodoval imetje svojega soseda, ali se celo polastil tuje imovine. Morda si se v času dobre letine prevzel, pozabil na Boga in zlorabil zemlje sad. Glej, sedaj ti je kazen božja za petami! Kajti sv. pismo pravi: *Zemljo ošabnih pokončuje Gospod in jo uniči popolnoma,* (Sir. 10.) in sv. Pavel uči: *Žalost pride nad vsakega človeka, ki hudo dela.* (Rim. 2, 9.)

Torej, kristjan, ukloni se božji previdnosti, spoznaj svoj greh, svojo krivdo, in zgodilo se ti bo kakor potrpežljivemu Jobu. O njem pravi sv. pismo. da, ker je vse voljno potrpel in za vse hvalil Boga, mu je Bog kmalu bolezen odvzel ter mu povrnil vse podvojeno, kar je preje zgubil, in da je živel še dolgo srečno in zadovoljno. Glej, kristjan, tudi tebi se bo tako zgodilo, ako boš posnemal v trpljenju pobožnega Joba, tudi tebi bo iz nesreče vsklila trojna sreča, tudi tebi se bo žalost izpremenila v srčno

veselje. Ne nehaj torej Boga hvaliti za dobrote, ne nehaj ga prositi pomoči, in njegova usmiljena, vsemogočna roka bo blagoslavljala tebe in tvoje delo in srečen boš v časnosti in v večnosti. Amen.

† J. Benkovič

Štiriindvajseta nedelja po Binkoštih.

Gorčično zrno — podoba sv. cerkve.

Nebeško kraljestvo je podobno gorčičnemu zrnu, katero je človek vzel in na svojo njivo vsejal. Mat. 13, 31.

Današnji evangelij nas vodi za Jezusom na njegovem zadnjem popotovanju k velikonočnim praznikom v Jeruzalem. Bliže ko Gospod prihaja Judeji in Jeruzalemu, večjo najde nevero mej Judi. V britkosti nad toliko spridenostjo zopet kliče ljudstvo k spreobrnjenju, mu žuga s sodnikom, s pogubo, s prekletstvom, ki mu je predočuje v priliki o nerodovitnem figovem drevesu. Potoma sreča sključeno ženo in jo ozdravi v soboto, na čemur pa se Judje spotikajo. Jezus jih zavrne s priliko o živinčetu, ki se sme tudi v soboto odvezati od jasli in napojiti: tem prej, pravi, pa je dovoljeno, odvezati človeka in rešiti vezi satanovih, v katerih je bila žena že 18 let, ker jo je hudobni duh tako sključil. In nad tem, da je Jezus revo v soboto ozdravil, so se Judje spotikali: kolika nevera in hudobija! Ozdravljena žena gleda v Jezusu svojega Mesijo, svojega Boga, Judje vidijo v njem onečeščevalca sobote. Ali bo mogoče mej njimi sploh doseči to, za kar je Jezus prišel na svet, namreč ustanoviti božje kraljestvo, ali svojo sv. cerkev? Ali ne bo tisto malo vernih pozgubilo se mej nevernimi Judi in božji namen, ustanovljenje cerkve, bo ostal brez dovršenja? Po človeško bi smeli pač tako misliti. Pa ravno zato, ker je cerkev božje delo, si je Bog izbral tudi posebni način ustanovitve, namreč iz malega, neznatnega začetka je hotel doseči namen, ki je velikanski, ker obsega ta in oni svet.

Povedal je tedaj Jezus Judom priliko o gorčičnem zrnu, kateremu je nebeško kraljestvo ali sv. cerkev podobno. Gorčično zrno je jako majhno, nezatno, vendar zraste iz njega v južnih deželah velika rastlina, res kakor drevo, tako da ptice gnezdiijo v njem.

Ta rastlina je podoba sv. cerkve: njen začetek je majhen, neznaten, pa vendar se je do danes razvila v krepko drevo in se

še razvija od dežele do dežele, od stoletja do stoletja in to drevo bo rastlo, dokler ne doraste do nebes t. j. do konca sveta.

Prilika o gorčičnem zrnu nam tedaj kaže sv. cerkev v njenem začetku in njenem razvitku ter dopolnjenju.

Predragi, mi vsi smo kakor posamezni lističi, posamezni cveti, posamezni sadovi drevesa sv. cerkve. Gotovo vas bo tedaj veselilo slišati nekoliko iz življenja in razvijanja sv. cerkve, in to tem bolj, ker bote pri tem spoznali, da je le sv. katoliška cerkev tista cerkev, ki je zrastle iz gorčičnega zrna, ki ga je Kristus sam vsejal.

I. Gorčično zrno je majhno, neznatno; sam Jezus pravi: *To je sicer najmanjše ismed vseh semen*, namreč, kar se jih sploh seje za domačo rabo: dobé se seyeda še manjša semena.

Ta malenkost gorčičnega semena je podoba začetka sv. cerkve. Res majhen je njen začetek: pogledjmo le tja v Jeruzalem na prvi binkoštni praznik, ko je cerkev takorekoč obhajala svoj rojstni dan. Koliko udov šteje? Petra, apostole, učence, Marijo, nekaj drugih pobožnih žena; cela krščanska občina je zbrana v hiši, kjer je Jezus zadnjič jedel velikonočno jagnje; sv. pismo namreč pravi: *Ko je bilo petdeset dni* (ali binkošti) *dopolnjenih, so bili vsi skupaj na tistem mestu.* (Ap. dj. 2.) Zares majhna družba, ko jim je zadostovala ena sama hiša. Zares majhno gorčično zrno.

In kdo so bili ti tukaj zbrani možje? Morebiti najučenejši, najbogatejši, najmogočnejši, najvplivnejši ljudje sveta? O kaj še! nevedni, revni, prezirani ribiči iz Galileje, preprosti ljudje in nekaj slabih žena. Zares majhno gorčično zrno! Pa morebiti so bili junaki, navdušeni, vstrajni možje? Ravno nasprotno, plašni ljudje so, ki so se iz strahu pred Judi skrili za zaklenjene duri. V resnici gorčično zrno, iz katerega bi pričakovali komaj slabo bilko, neznatan grm, ne pa drevesa, ki bi se raztezalo čez celi svet!

Pa saj piše sv. Pavel: *Glejte svoj poklic, bratje! ker jih ni veliko modrih po mesu* (poklicanih), *ne veliko mogočnih, ne veliko imenitnih, ampak kar je nespametno pred svetom, je Bog izvolil, da bi osramotil modre, in kar je slabo pred svetom, je izvolil Bog, da bi osramotil, kar je mogočnega, in kar je neimenitno in saničljivo pred svetom, je izvolil Bog, in kar nič ni, da bi rasdjal, kar je, da se nobeden človek ne hvali pred njegovim obličjem.* (Kor. I., 26—29). Gorčično

zrno je Bog vsejal, da priraste iz njega mogočno drevo sv. cerkve in da ves svet spozna, da to ni človeško, ampak božje delo.

In glejte to je t o l a ž b a p o l n a r e s n i c a, ki nam pravi, da cerkve ni ustanovila posvetna bogatija, posvetna oblast in modrost, ampak božja moč; zato ji pa tudi nobena posvetna, pa tudi hudičeva oblast ne more vzeti življenja, zatreti njenega delovanja, ker ji je Jezus sam obljubil svojo moč, rekoč: *Peklenska vrata je ne bodo premagala!* Pa ta resnica je tudi grozna, strašna, pogubna resnica. Kako lahko namreč zapelje človeka posvetna visokost in moč, posvetno bogastvo in čast, posvetna učenost in omika k zaničevanju, nepokorščini, k uporabi zoper slabo, preprosto, ponižno cerkev Kristusa, ki je molil k svojemu Očetu z osodepolnimi besedami: *Zahvalim te, Oče, Gospod nebes in semlje! da si to skrili modrim in razumnim in si razodel malim!* (Mat. 11, 25) Modrim in razumnim tega sveta pa je zaklical: *Resnično, povem vam, ako se ne spreobrnate in niste kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo!* (Mat. 18, 3.) Res globoka skrivnost, ki ostaja mnogim nerazumljiva in zato nedopadljiva, pa njim v nesrečo.

II. Kristusova cerkev je bila tedaj v začetku majhno gorčično zrno; pa vendar pravo gorčično zrno in ne kako drugo. Zakaj gorčično zrno skriva v sebi ognjeno moč, moč, ki jedi dela prijetne, ki pospešuje zdravje, ki odvrta in odstranja različne bolezniske snovi.

Ali ima tudi cerkev podobno moč v sebi? Da, ima jo; Kristus sam ji je zatrdil, da hoče pri njej biti do konca sveta, in to je tista ognjena moč, ki cerkev vzdržuje in jo ohranja *a)* v njeni prvotni apostolski obliki, in *b)* ne pusti, da bi se v njenem bistvu, poklicu in oblasti kaj premenilo.

a) Ta Kristusova ognjena moč jo na zunanje vzdržuje in ohranja v njeni prvotni, apostolski obliki. Kakor veste, je bil Peter od Jezusa samega postavljen za poglavarja cele cerkve, okoli Petra so zbrani drugi apostoli, kot škofje svete cerkve okoli apostolov se vrste učenci kot mašniki iste cerkve in že v apostolskih časih, kakor nam priča djanje apostolov, stoje na strani mašnikom diakoni ali služabniki sv. cerkve, in okoli teh drugi verniki. Glejte, to je ona prvotna, apostolska oblika in razdelitev sv. cerkve, ki jo je Kristus sam določil, in je z bistvom sv. cerkve tako zraščena, da si prave cerkve brez te oblike ne moremo misliti. In taka mora biti tudi prava cerkev dandanes.

Kje pa bi dobili pri kaki drugi cerkvi tako prvotno apostolsko obliko? Nikjer, pri nobeni, ker vsaki drugi cerkvi manjka eden ali drugi ud te oblike, najbolj pa glava sama, namreč poglavar, ki bi mogel dokazati, da je res sv. Petra naslednik, in potemtakem od Kristusa postavljen. Glejte, iz tega pa sledi, da je edino katoliška cerkev prava Kristusova cerkev, ker edino le ona ima pravo apostolsko obliko, kakršno je imela prvotno v apostolskih časih sv. cerkev, namreč papeža, škofe, mašnike, dijakone, katoliško hierarhijo, kakor je popisana v evangeliju in djanju apostolov. Ognjena Kristusova moč jo tedaj ohranja v prvotni apostolski obliki.

b) Ravno tista o g n j e n a m o č ne pusti, da bi se v bistvu, poklicu, oblasti sv. cerkve kaj premenilo. Sv. Petra je Gospod sam zbral za temelj svoji sv. cerkvi, ko je rekel: *Ti si Peter, (skala) in na to skalo bom zidal svojo cerkev, in peklena vrata je ne bodo premagala.* (Mat. 16, 18) Sv. Petra je Jezus odločil za nezmotljivega učenika v vseh verskih rečeh z besedami: *Jaz sem sate prosil, da ne jenja tvoja vera; in ti, kedar se boš nekdanj spreobrnil, potrdi svoje brate!* (Luk. 22, 32.) Sv. Petra je Jezus postavil za najvišjega pastirja svoje čede: *Pasi moja jagnjeta, pasi moje ovce!* (Jan. 21, 15, 17.) Sv. Petru je Kristus dal oblast zavezati in odvezati: *Tebi bom dal ključe nebeškega kraljestva. Karkoli boš zavezal na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih, in karkoli boš odvezal na zemlji, bo odvezano tudi v nebesih!* (Mat. 16 19)

Pod najvišjo oblastjo in vodstvom sv. Petra je Kristus tudi drugim apostolom in učencem dal božje poslanstvo in božjo moč z besedami: *Pojdite in učite vse narode!* (Mat. 28, 19.) Dal jim je oblast narodom oznanjevati Njegovo postavo in zahtevati od njih, da jo spolnujejo: *Učite jih spolnovati vse, karkoli sem vam zapovedal!* Tudi drugim apostolom in učencem je dal oblast grehe odpuščati, ko je rekel: *Prejmite sv. Duha! Katerim bote grehe odpustili, so jim odpuščeni, in katerim jih bote sa držali, so jim zadržani!* (Mat. 28, 20.) Dal jim je moč, kruh in vino spreminjati v Njegovo presveto Telo in Njegovo presveto Kri, ko jim je naročil: *To storite v moj spomin!* (Luk. 22, 19.)

Dal jim je oblast, deliti sv. zakramente, po besedah sv. Pavla: *Tako naj nas ima vsak ko slušabnike Kristusove in delivce božjih skrivnosti* (1. Kor. 4, 1.) — sploh, dal je svojim apostolom in učencem božje poslanstvo in oblast, ljudstvo voditi in vladati: na kratko rečeno, rekel jim je, naj bodo vernikom to, kar je bil

On sam njim: vodnik, učenik, pastir; saj je rekel: *Kakor je Oče mene poslal, tako jaz vas pošljem.* (Jan. 20, 21.) Tedaj vse, kar more človeštvo pričakovati od sv. cerkve in po sv. cerkvi od Kristusa, vse svoje zveličavne milosti je izročil Jezus Petru, apostolom in učencem, z naročilom, naj jih delé vernikom. Ker pa so te zveličavne milosti potrebne vsem ljudem vseh časov in krajev, in ker ravno zato mora cerkev deliti vedno in povsod vsled tega je potrebno, da živé ti božji poslanci in delivci zveličanja vedno in povsod. Zato je Jezus sv. Petru in apostolom dal oblast, svoje poslanstvo in moč ravno tako drugim podeliti, kakor jo je On njim podelil z besedami: *Kakor je Oče mene poslal, tako jaz vas pošljem.* In res so apostoli tudi tako delali in si izvolili naslednike, kakor nam priča dejanje apostolov; in apostolski nasledniki so zopet samim sebi izvolili naslednike, in tako se je godilo skozi vsa stoletja do današnjega dne.

Kaj pa iz tega sledi za nas? Tole, da je božje poslanstvo in oblast, ki jo je prejel Peter ter apostoli od Kristusa, le tam najti, kjer so njihovi pravi nasledniki v nepretrganem redu. In kje so ti? V katoliški cerkvi. V nepretrgani vrsti štejemo naslednike sv. Petra do sedanjega papeža Pija X. V vsaki škofiji zasledujemo lahko vrsto škofov po imenu tja nazaj do prvega, ki je bil od kakega apostola ali od kakega namestnika sv. Petra tja poslan kot višji pastir. In vsak duhovnik sv. katoliške cerkve more pismeno dokazati, od katerega pravega škofa je bil posvečen. Glejte, resničnosti teh besed ne more nihče tajiti, zato pa tudi božjega poslanstva in božje oblasti ni drugje najti, kakor edino le v katoliški cerkvi. Zavoljo tega pa tudi v nobeni drugi cerkvi ne najdemo nezmotljivega učeništva v verskih rečeh, kakor le v katoliški, nobena druga nima oblasti grehov odpuščati, zakramentov deliti, božje svete daritve obhajati, sploh milosti, zveličanje ljudem dajati, potemtakem tudi v nobeni drugi cerkvi ni odrešenja, ni zveličanja.

Glejte, to resnico lahko s številkami dokažemo, da je edino le katoliška cerkev zveličavna in prava cerkev in zunaj nje ni zveličanja. Glejte, kako trdna in močna je naša vera, kako ljubeznjivo mater imamo v sv. cerkvi, kako slep in gluh in neumen je človek, ki pravi: „Saj je vse eno, po kateri veri da živim, v vsaki se lahko zveličam!“

Mislite si cesarskega princa tukaj med vami in njegovo cesarsko mater zunaj pred cerkvijo med drugimi ženami, in ko bi

ga vprašali: katera izmed teh ženâ je tvoja mati, pa bi nam princ odgovoril: „Meni je vse eno, katera izmed njih je moja mati!“ Ali bi se ne zavzeli nad toliko nehvaležnostjo in brezskrbnostjo? Glej, katoliški kristjan, tako ravnaš ti s svojo materjo, sv. cerkvijo, ki te je za čeznatorno življenje rodila in izredila, ako praviš „Vsaka cerkev in vera je dobra!“

III. Gorčično zrno pa pokaže svojo ognjeno moč le, ako ga zmeljemo, zdrobimo, in razvije se ono v drevo le, ako poprej segnije v zemlji. Ravno taka je tudi z nebeškim kraljestvom, s sveto cerkvijo. Njen božji začetnik je iz krvavel na križu, njeni apostoli so mučeniki, njeni verniki so skozi tri stoletja umirali ali v ognju, ali pod mečem, ali v ječi, ali v pregnanstvu, oropani vsega.

Sveta cerkev je začetkoma mogla živeti le pod zemljo v katakombah, kakor je gorčično zrno v zemlji, predno se razvije v drevo; v katakombah je takorekoč pognala korenine, ki so jih neverniki zalivali s potoki krvi mučenikov; iz katakomb pa se je pozneje kmalu razširila po celem svetu, tako da je že sv. Pavel ob svojem času mogel zatrditi Kološanom: *Evangelij je prišel do vas, kakor je tudi po vsem svetu, in sad obrodjuje in raste!* (1. 6.) Že v apostolskih časih je to drevo iz gorčičnega zrna raztegnilo svoje veje po celem tedaj znanem svetu in jih ni nehalo raztezati do današnjega dné.

IV. Gorčično zrno ima nekak grenak in oster okus in ravno to je, kar mu daje njegovo veljavo. Tudi evangelij svete cerkve je grenak in oster; žge namreč v sprijenem človeškem srcu in se zdi slabemu hudemu nagnjenju grenak in zopern je svetu. Pa zdravilno moč ima v sebi. V srcu vernikov požge in posuši slabi sok strasti; očisti dušo greha; užge ogenj božje ljubezni, obudi lakoto po večnem življenju, razveseli človeka, ko mu daje upanje večne sreče, in osrečuje človeštvo, kar vidimo lahko na ljudeh, ki si prizadevajo za krščansko pravičnost.

Zato prihajajo na to drevo sv. cerkve nebeške ptice in počivajo v njem. Starčki in otroci, mladeniči in device, možje in žene, modri in preprosti, visoki in nizki, bogati in revni, vseh jezikov in narodov hité v senco božjega drevesa, svete cerkve, in najdejo v njej pravi mir, pravo srečo. Sveta cerkev za vse brez razločka z materinsko ljubeznijo skrbi, blagoslavlja, osrečuje od zibel do groba, da, celo onkraj groba; zakaj drevo iz tega gorčičnega zrna, ki je je Kristus vsejal, sega od zemlje do nebes, iz tega časa v večnost.

Glejte, tako je gorčično zrno res prava podoba božjega kraljestva na zemlji, sv. cerkve.

Pa koliko božjih ptic, koliko duš je dandanašnji na svetu, ki ne prebivajo več na trdnih vejah tega drevesa, ki ne počivajo več v njegovi senci, ampak jih vihar nevere, zmote in laži drvi in nese seboj, dokler ne poginejo v puščavi sprijenosti, dokler jih ne požró valovi strasti in zapeljivosti in jih ne pokopljejo na morskih tleh pogubljivega sveta. Tem revežem pa podajmo mi, verni kristjani, roko molitve, z molitvijo jih skušajmo pripeljati nazaj v sveto Kristusovo cerkev, kjer edino morejo najti miru, ki ga drugod zastonj iščejo, kjer edino morejo najti zveličanje, ki jim je katoliška cerkev ponuja.

Držimo se pa tudi mi sami zvesto in trdno tega drevesa svete katoliške cerkve, z živo vero v njene nauke, z natančnim spolnovanjem njenih zapovedi, s pridnim prejetjem njenih zveličavnih pripomočkov, sv. zakramentov. Služimo ji z ljubeznijo, veselimo se ž njo, žalujmo pa tudi ž njo! Zakaj s sveto cerkvijo živeti je za nas največja milost, s sveto cerkvijo trpeti največja čast, za sveto cerkev ali v sveti cerkvi umreti največja sreča za vso večnost. Amen.

P. J.

Poslednja nedelja po Binkoštih.

Svetloba križa.

In tedaj se bo prikazalo znamenje
Sinu človekovega na nebu.

Mat. 24, 30.

Današnja nedelja je zadnja po Binkoštih in ob enem zadnja letošnjega cerkvenega leta. Število pobinkoštnih nedelj ni vsako leto enako, enkrat jih je več, enkrat manj, kakor se Velikanoč prej ali poznej praznuje. To nedoločeno število pobinkoštnih nedelj pa nam je nauk, da tudi življenje ljudi ni vseh enako dolgo; eden doživi več, drugi manj let. To nam je tudi opomin, da, ker ne vemo, kdaj nas Gospod pokliče na račun, moramo vedno pripravljene biti.

Noben nedeljski evangelij ni tako dolg, kakor današnji, in noben ni tako ganljiv in pretresljiv kakor ta. Popisuje nam pre-rokovanje Jezusovo o koncu sveta. Ena beseda je važnejša od

druge, vse skupaj pa silno resnobne, ker morejo vzbuditi v človeku misel: Da, res je; vsega bo enkrat konec, tudi mene! In kaj potem?

Sedanji svet je pač tak, da nič kaj rad ne misli na kaj resnega, najmanj na ono, kar je najbolj resno, na svoj konec. Pravijo: kdo bo vedno na to mislil, to vendar ni za naše čase, zdaj smo navajeni že na vse kaj družega, boljšega, prijetnejšega. Toda, ljubi moji, je pač velik križ; človek se še na kaj prijetnega, veselega navadi, smrt pa ohrani svojo resnobo; ona je tako trdovratna, da si ne dá nič dopovedati niti z lepa niti z grda, in dan na dan opravlja svoje žalostno opravilo, naj jo človek prosi ali pa se jezi.

Če je pa temu tako, ni drugače, nego da se udamo in se vsaj včasih nekoliko nanjo zmislamo, češ, ti si tista bela žena, ki boš tudi mene enkrat obiskala in me objela z mrzlo roko. Pa nikar ne mislite, da vam bom danes govoril o smrti, nalašč tega ne bom storil; govoriti hočem o kaj lepšem. V današnjem evangeliju posebno slovesno doné besede: *In tedaj (ko pride sodnik) se bo prikazalo znamenje Sinu človekovega na nebu.* Kaj neki bo to znamenje? To znamenje je znamenje našega odrešenja: sv. križ! Sv. križ se bo prikazal na nebu v nebeški svetlobi. Svetloba, ki bo prihajala od sv. križa, se bo tako žarela, da bo razsvetlila vsakega človeka do dna srca, da bo vsem vse očito postalo.

Dandanašnji, ko se svet veliko uči, pravijo, da tisti, ki so se mnogo naučili, so razsvetljeni, oni pa, ki niso imeli te sreče, da bi se kaj več naučili, so otemnjeni, so v mraku. No, ljubi moji, danes ne bom govoril o posvetnem razsvetljenju, katero baje le nekateri uživajo, govoril bom o onem razsvetljenju, katero bodo vsi skusili, najbolj učeni in najbolj preprosti, o razsvetljenju, ki izhaja iz križa, o katerem pravi današnji sveti evangelij: *In tedaj se bo prikazalo znamenje Sinu človekovega na nebu!*

Strašno se bo svetil ta križ, razsvetljeval bo najskrivnejše koticke srca, svetil bo 1.) v duše grešnikov, 2.) v duše pravičnih. In kako se bo to zgodilo, hočem vam danes govoriti!

I. Ko je sv. apostol Pavel govoril poglavarju Feliksu o poslednji sodbi, mu je rekel ta ves vznemirjen: „Za sedaj imam že dosti, le pojdi, kamor hočeš, kadar bom imel čas za to, tedaj te

bom pa spet pustil poklicati.“ Temu poglavarju so podobni mnogi kristjani, ki delajo s svojo vestjo tako, kakor je delal Feliks s sv. Pavlom. Ako jim vest očita njih grehe in kaže, kaj bo iz tega prišlo, jo hitro zatró v sebi, češ, saj je še čas, se bo že še vse naredilo. Ko pa tisti pripravní čas vendar-le ne pride, zgodi se, da prej ali slej Bog sam sodi dušo, ki sama sebe ni hotela soditi.

Toda s to posebno sodbo, katero človek skusi v prvem hipu, ko umrje, še ni vse končano. Osramočenje grešnikovo, o tem namreč govorimo, če je še tako veliko na tem svetu, vendar še ni znano vsem ljudem. Le njegovi pogubljeni tovariši in vsegavedni Bog to vidijo. Morda je spomin tega rajnega na tem svetu še v veliki slavi in časti. Njegov prah pokriva morebiti velik, krasen kamen. Je-li torej odšel zasluženi kazni, zasluženemu osramočenju na tem svetu? Za sedaj pač, a ne za vselej! Da se resnično pokaže neskončna modrost in pravičnost božja, in da bo Jezus kot odrešenik pred vsem svetom poslavljen, zato bo enkrat še posebna ali vesoljna sodba. Kako se bo to godilo, povedal je nekoliko Jezus sam, ki bo tedaj sodil. Spominjajoč se tega dne so trepetali največji svetniki in svetnice. Pesem pravi: Dies irae, dies illa: „oni dan bo dan jeze“!

Čudno bo takrat! Angeli bodo leteli na vse strani sveta in klicali mrtve iz grobov. In zemlja se bo odprla in dala iz sebe vse, kar je pokrivala, in morja in jezera in reke se bodo razprostrle in na dan pustile trupla, katera so enkrat požrla. In duše bodo našle svoja telesa, s katerimi se bodo zopet združile.

Strašna tema bo tedaj po vesoljni zemlji. S strahom in trepetom bodo čakali vsi ljudje, kateri so sploh kdaj na svetu živeli. In grešniki si bodo želeli, da bi jih ta tema vedno pokrivala, da bi njih hudobije očitne ne postale.

Toda naenkrat bo neizrekljiva svetloba pregnala temo. Sveti križ se bo prikazal na nebu. Zdaj bodo grešniki zakrivali svoj obraz, a nič ne bo pomagalo. Križ, ki je bil enkrat znamenje usmiljenega Zveličarja, je postal znamenje jeznega sodnika. S svojo svetlobo začne vleči na dan pred vsemi ljudmi vse to, kar je grešnik morda že davno pozabil, kar je mislil, da nikoli več ne bo prišlo na dan, vse, kar je iz napačne sramežljivosti kdaj pri spovedi zamolčal. Svetloba sv. križa prodre vsako srce in spravi na dan vse, kar je v njem skritega. Tukaj bo zginila krinka hinavstva in padla predrznost nesramnega grešnika. Tukaj

bo svetloba sv. križa očitno pokazala vse skrivne hudobne naklepe zoper Boga, zoper sv. vero, zoper sv. cerkev, zoper predstojnike. Mreža se bo pretrgala, in vsi, veliki in mali, imenitni in neimenitni hudodelci bodo stali razkriti pred vsem svetom. Cesarjem in rokodelcem, kraljem in kmetom, uradnikom in revežem, ako o grešniki, vsem vtisne sv. križ enako znamenje pogubljenja. Tu bo očitno postalo vse ono, kar je ljudi zapeljevalo: ona peklerska znanja, one pijanske družbe, one slabe tovarišije, oni zapeljani mladeniči, ona nesramna dekleta, oni slabi, pohujšljivi, zapeljivi spisi, ki toliko hudega naredé med ljudstvom. Tudi one može brez vere, brez čednosti, ki so se vedno ponašali s svojo poštenostjo in pravičnostjo, tudi nje bo razsvetlil križ kot zvite prekanjence; tukaj se bodo videli šele v pravi luči. Pokazalo se bo, da na zemlji so se razsvetljeni imenovali le zato, ker so predrzno sramotili sv. vero, zaničevali sveto cerkev in nje, ki njej služijo; toda sedaj je s tem goljuživim razsvetljenjem pri kraju, drugo razsvetljenje, razsvetljenje sv. križa je tukaj!

Očitni bodo vsi grehi, ki so bili storjeni po dnevi in po noči, v otročjih, mladeniških, moških, starih letih, grehi nezmernosti in ošabnosti, grehi preklinjevanja in obrekovanja, grehi tatvin in krivih priseg, grehi nečistosti in lahkomiselnosti: vse bo privlekla na dan svetloba sv. križa iz globočin človeških src. Tukaj ne bo nikdo ničesar mogel več skriti. Česar si ta ali oni ni upal skrivaj pri spovedi enemu samemu povedati, to bo sedaj očitno vsem; vse misli, besede, pogledi, dejanja, vse zamujenje dobrega, preziranje milosti. Grešnik kliče, naj ga gore zakrijejo, zemlja požre, a sveti križ sveti le še svetleje in vse, vse se vidi še bolj natanko. In klicali bodo s sv. pismom: „Erravimus!“ „Motili smo se!“ A prepozno je! Mnogokrat jim je v življenju prišel na uho opomin: „Spreobrnite se, vi ste zgubljene ovce!“ Pa odgovarjali so ošabno: „Mi nismo! . . . mi že vemo, kaj je prav!“ Morda res niso slišali; a tega so sami krivi; smejali so se dobrim naukom, ker njih evangelij so bili pohujšljivi, ničvredni spisi. Verovali so rajši apostolom pekla, nego pa apostolom nebes, in vendar so mislili, da so razsvetljeni. Zdaj je konec vsega tega, zdaj se več ne posmehujejo, zdaj jokajo, zdaj se več ne ponašajo, zdaj zdihujejo, zdaj se več ne radujejo, zdaj jih grize črv, ki ne umrje, in peče jih ogenj, ki ne ugasne.

A to še ne bo dosti trpljenja! Sv. križ, ki je s svojo svetlobo razkril njih skrite pregrehe, je razkril pred njih očmi tudi vse

čednosti dobrih, pravičnih kristjanov. Zato bodo zdihovali z besedami sv. pisma: *Ti so, katere smo sasmehovali in s sbadljivimi besedami saničevali. Mi norci smo imeli njih (pobožno) šivljenje za nespamet in njih konec za nečast. Glej, zdaj pa so šteti med otroke božje in njih delež je med svetniki.*

Ergo erravimus? „Torej smo se mi motili?“ Utrudili smo se na poti hudobije in pogube, poti Gospodove nismo hoteli spoznati! Kaj nam je pomagal napuh? Kaj nam je pomagalo bahanje z bogastvom? Torej smo tudi bili rojeni in bomo kmalu zginili in ne moremo niti ene čednosti pokazati, temveč s svojo pregreho smo bili pokončani.“ (Sap. 5, 3—11.) Gorje nam, gorje! O sv. križ, po tebi bi bili lahko rešeni, ako bi hoteli; sedaj pa razsvetljuješ le našo nečast. In tako kličejo milijoni grešnikov, ki se na veke sovražijo in kličejo tako na veke. Zakaj sv. križ jim sveti notri tje do peklenskih vrat; še enkrat se ozró nazaj in vidijo na križu žareč napis: „Prokleti bodite!“ In več ga ne vidijo, zakaj za-nje se začne *večna tema, kjer bo jok in škripanje s zobmi.*

II. Predragi poslušalec! Ali bo tudi tvoja duša enkrat med temi? Da ali ne, kakor sam hočeš! Blagor ti, ako se večkrat spomniš na svoj konec, ker potem se lahko obvaruješ greha, potem se ti ni treba bati križa. Zakaj sodnji dan bo svetilo to znamenje na nebu ne le hudobnim, temveč tudi dobrim.

Ko je šlo izvoljeno judovsko ljudstvo iz Egipta in jih je kralj Faraon z vojsko preganjal, je hodil pred njimi Bog v podobi svetlega stebra, ki je razsvetljeval temu ljudstvu pot, med Egipčani pa je razširjal črno temo.

Glejte, tako sv. križ med pogubljenimi v peklu razširja neskončno temo; a zveličanim v nebesih pa sveti kakor svetel steber, tako da se bodo, kakor pravi sv. pismo, *pravični svetili kakor solnce* (Mat. 13, 43.) ali kakor piše Daniel (12, 3): *Svetili se bodo kakor svetloba neba vedno in na veke.*

Ah, kako lepo in ljubeznivo sveti križ v srce onega potrpežljivega kristjana, ki je na tem svetu srčno in udan v božjo voljo prevzel vse trpljenje in težave. Sedaj šele spoznava v luči sv. križa to, kar v življenju nikoli ni mogel prav razumeti: kako je vendar to, da se dobrim kristjanom tolikokrat slabo, hudobnim pa tako dobro godi? Bog, neskončno pravični, ki nikomur nič dolžan ne ostane, ki tudi kozarec mrzle vode poplača, ako jo kdo revežu dá, ta Bog, ki vsakemu daje po pravici, ni mogel v večnosti poplačati hudobnemu tega, kar pri vsej svoji hudobiji do-

brega stori; poplačal ga je na tem svetu, a zato je v večnosti brez upanja. Zato mu je dal tukaj srečo, bogastvo, čast, dolgo življenje; in s tem je prejel svoje plačilo. Vse to sedaj spozna in s pobožnim Tobijem (3. 2.) kliče: *Gospod, ti si pravičen in tvoje sodbe so pravične in vsa tvoja pota so usmiljenje in resnica in pravica.*

In vsi tisti, ki so bili preganjani, zaničevani, obrekovani, oh, s kolikim veseljem se ozirajo v sv. križ, katerega so na zemlji radovoljno objemali. Vse podeljene dobrote, vse čednosti, molitve, darovi, vsa dobra dela odrešenih ljudi se svetijo kakor biseri v svetlobi križa in jih krasé; oni sami pa *živé vekomaj*, in kakor piše sv. pismo (Modr. knj. 5, 16. 17.): *Pri Gospodu je njih plačilo in njih skrb pri najvišjem. Zato bodo prejeli veličastno kraljestvo in lepo krono iz roke Gospodove*

Tudi mi kristijani bomo enkrat stali pred tem sv. križem, katerega svetloba bo prodirala v najglobljo globino našega srca. Tedaj bo vse očitno pred Bogom in ljudmi. Tedaj bodo starši prav spoznali svoje otroke, otroci svoje starše, bratje svoje sestre, in sestre brate, prijatelj prijatelja itd. Marsikdo se bo tedaj veselil, a tudi marsikdo bo žalosten, bo jokal, ker videl bo, kam je zašel.

Kristijani, danes je zadnja nedelja cerkvenega leta. Pokazal sem vam za slovo od tega leta veličastvo in moč sv. križa, znamenja našega odrešenja. Zakaj sem storil to? Zato, ker je toliko kristijanov, ki križa nočejo spoznati, ki se križa sramujejo. ki križa ne časté, ki se križa izogibajo in branijo, ki se mu nočejo ukloniti. Sv. apostol Pavel je že pisal, da je križ *judom kot pohujšanje, malikovalcem kot nečast*. Oh, žalibog, da dandanašnji pa se celó mnogi kristijani nad križem izpodtikajo, da ga še videti ne morejo, da morda svoje žive dni pošteno križa ne napravijo, ker jih je sram! Ah, kaj bo enkrat s temi ljudmi! Pregovor pravi: „Kakršno življenje taka smrt.“ Kdor se na tem svetu križa sramuje in ga ne časti, kaj sme tak človek pričakovati oni dan, ko se bo to sv. znamenje svetilo na nebu? Ali sme upati, da bo to znamenje njemu v tolažbo in pomoč, katerega v svojem življenju nikoli ni hotel spoznati? Tak človek že naprej sluti, da ravno križ bo njemu enkrat ne v zveličanje, temveč v pogubljenje; zato ga ne more videti, zato ga sovraži.

Mi pa, kristijani, oklenimo se z veseljem in častjo sv. križa, ker to je naše edino upanje. Oh, kaj bi z nami bilo, ako bi križ

nikoli na zemlji ne stal, ako bi Jezus nikoli na njem ne visel! V svojih težavah ozirajmo se na sv. križ, odkoder nam vse dobro prihaja. Častimo ga vedno zvesto, da se ga enkrat ne bomo ustrašili, ko se na nebu prikaže, temveč da se ga bomo veselili. Kristijani, „le križ nam sveti govori, da zopet vid' mo se nad zvezdami!“ Zato ga častimo, se mu vклонimo, da se po njem enkrat večno razveselimo. Amen.

† J. Benkovič.

Prva adventna nedelja.

1. Hrepenenje očakov po Zveličarju — zgled naši pripravi na Božič.

Rosite ga, nebesa, od zgoraj, in oblaki, dežite pravičnega; odpre naj se zemlja in naj rodi Zveličarja.

Izaija 45, 8.

Štiri tisoč let se je pripravljaj človeški rod na prihod Zveličarja Jezusa Kristusa. Bili so žalostni časi, ko ni bilo Kristusovega nauka, ko ni bilo svetih zakramentov. Ljudje so bili sami sebi prepuščeni, brez prave tolažbe. Zato so pa tudi hrepeneli po Zveličarju, naj bi kmalu prišel, zato so prosili Boga v molitvah in v pesmih, naj bi jih kmalu odrešil: *Rosite ga, nebesa, od sgoraj, in oblaki dežite pravičnega; odpre naj se zemlja in naj rodi Zveličarja.*

Kakor je pa človeški rod vzdihoval po Zveličarju in se pripravljaj na Njegov prihod štiri tisoč let, prav tako se tudi mi pripravljamo štiri adventne tedne na Božični praznik t. j. na praznik rojstva Zveličarja Jezusa Kristusa. Tudi mi pojemo v tem času: *Rosite ga, nebesa, od sgoraj, in oblaki dežite pravičnega; odpre naj se zemlja in naj rodi Zveličarja.*

I. Štiri tisoč let so ljudje pričakovali, naj bi nebo poslalo nebeškega otroka, kateri bi jih odrešil. Po tem nebeškem otroku, Jezusu Kristusu sta vzdihovala že Adam in Eva v rajju, ker že v rajju je Bog oznanil njegov prihod, ko je kačo proklel rekoč: *Ona (namreč žena) ti bo (o kača!) glavo strla* (I. Mojz. 3.), t. j. prišla bo žena iz Evinega rodu, ki bo hudobnemu duhu glavo strla. Ta žena je bila Marija Devica, ki je rodila Jezusa, kateri nas je rešil hudobnega duha. Toda Adam in Eva nista dočakala

sreče in veselja, da bi videla Zveličarja. Umrta sta, legla v grob z upanjem, da ga bodo vsaj njiju otroci enkrat videli.

Prav tako je vzdihoval po tem nebeškem otroku tudi stari očak *Abraham*, ko mu je Bog oznanil, da bo Zveličar njegov otrok, iz njegovega rodu, in da bodo v Njem blagoslovljeni vsi rodovi. Ali tudi Abraham ni dočakal te sreče. Umril je z upanjem, da bo Zveličar gotovo enkrat prišel.

Po tem nebeškem otroku sta vzdihovala očaka *Izak* in *Jakob*. Ko je ležal Jakob na smrtni postelji, je poklical svoje sinove k sebi in je rekel najstarejšemu sinu, *Judi*: *Kraljeva palica ne bo odvzeta od Jude in vojvoda ne od njegovega ledja, dokler ne pride tisti, ki ima poslan biti, in njega čakajo vsi narodi.* (I. Mojz. 49.) Toda tudi Izak in Jakob ga nista dočakala. Umrta sta z upanjem, da gotovo pride ob svojem času.

Po tem otroku je vzdihoval kralj *David*, ko mu je bilo oznanjeno: *Tvoja hiša bo svesta in tvoje kraljestvo bo večno pred tvojim obličjem in tvoj sedeš bo trden neprenehoma.* (Kralj II. 7.)

Po tem nebeškem otroku so vzdihovali preroki: *Izaija*, *Jeremija*, *Danijel*, *Zaharija* in vsi drugi, ki so ga v duhu gledali in njegovo življenje natanko popisali.

Tako piše *Izaija* prerok: *Glejte, Devica bo spočela in Sina rodila in njegovo ime se bo imenovalo Emmanuel* (7, 14) in na drugem mestu: *Dete nam je rojeno in Sin nam je dan in na njega rami je poglavarstvo in imenuje se Prečudni. Svetovavec, Bog, Močni, Oče prihodnjih časov, Poglavar miru* (9, 6.) in na drugem mestu: *Rosite ga nebesa od zgoraj, in oblaki dežite pravičnega; odpre naj se zemlja in naj rodi Zveličarja* (45, 8.). Prerok *Danijel*, ki je živel v 6. stoletju pred Kristusom, piše tako: *Sedemdeset tednov* (t. j. sedemdeset letnih tednov = 490 let) *je okrajšanih* (t. j. odločenih) *nad tvojim ljudstvom in nad tvojim svetim mestom* (Jeruzalemom), *da ... se prikazen spolni in prerokovanje in da bo maziljen Sveti svetih. Vedi tedaj in razumej: Od danega povelja* (I. 457), *da naj se Jeruzalem sopet sida, do Kristusa vojvode bo sedem tednov in dva in šestdeset tednov* (483 let) *in ulice in sidovi bodo sopet sidani v težavnih časih. In po dva in šestdesetih tednih bo Kristus umorjen in ne bo njegovo ljudstvo, katero ga bo satajilo.* (9, 24—26.)

Tako so vzdihovali in prerokovali preroki. Toda vsi ti so umrli in legli v grob ter niso dočakali časov Zveličarjevih.

Pa ne samo judovski rod, tudi drugi narodi so se vedno tolažili, da pride Zveličar. Prva obljuba, katero je Bog dal že v raju Adamu in Evi, se je ohranila pri vseh narodih brez izjeme več ali manj v živem spominu. Vsi ljudje, tudi tisti, ki so častili neumne živali za svoje bogove, so vendar imeli upanje, da pride na svet žena, ki bo rodila nebeškega otroka — Zveličarja sveta.

To upanje in ta želja, da naj bi prišel že enkrat Zveličar sveta, je bila najbolj živa ob času rojstva Jezusa Kristusa. Bilo je takrat neizrečeno mnogo ubogih ljudi, mnogo obupanih in nezadovoljnih, ki so silno koprneli po Zveličarju. Vsi so bili trdno prepričani, da mora kdo priti, da jih reši iz pozemeljske sužnosti in dušne slepote. Grški in latinski pisatelji iz onega časa dokazujejo, da je bilo takrat med človeštvom splošno koprnenje po rešitvi. To koprnenje po Zveličarju se imenuje v zgodbah svetega pisma *polnost časa*, t. j. ko je bila mera reve, stiske, uboštva, obupa in greha pri vseh narodih napolnjena, se je rodilo v bornem betlehenskem hlevcu majhno dete, ki je bilo rešilna zvezda ne samo takrat živečim ljudem, ampak vsem ljudem od Adama do konca sveta. To dete je Jezus Kristus, ki se je rodil iz Marije prečiste device. Njemu bodi čast in hvala vekomaj!

II. Kakor so pa ljudje v starem zakonu pričakovali Odrešenika ter se pripravljali na Njegovo rojstvo, prav tako moramo tudi mi v svetem adventnem času pričakovati praznik Rojstva Gospoda Jezusa Kristusa in se nanj pripravljati. Za štiri tedne, preljubi v Kristusu, bo zazoril srečni, veseli Božični praznik, ko se nam bo dete Jezus v jaslicah smehljalo, ko bomo obhajali spomin rojstva Zveličarja, po katerem so hrepeneli stari očaki in preroki. Na ta veliki praznik se moramo sedaj dostojno pripraviti!

A kako naj se pripravimo? Sv. Pavel nam kliče v današnjem sv. berilu: *Bratje, vemo, da je že ura, da od spanja vstanemo. . . Noč je prešla, dan pa se je približal. Vrsimo tedaj od sebe dela teme in oblecimo orožje svetlobe. Kakor po dnevu pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti ne v kregu in nevoščljivosti, temveč oblecite Gospoda Jezusa Kristusa.* Adventni čas je po besedah današnjega svetega berila *čas pokore, čas dobrih del.* V sv. adventnem času prenehajo vse veselice, plesi i. t. d. Treba je zdaj pošteno živeti, ne v nečistosti in nesramnosti! Sleči moramo

starega človeka in njegove pregrešne navade ter obleči Gospoda Jezusa Kristusa. V naših udih mora zavladati Kristus, da bomo smeli s sv. Pavlom reči: *Živim jaz, toda ne jaz, živi v meni Kristus!* (Gal. 2, 21.) Naše noge nas ne smejo voditi v nobeno slabo društvo in na noben nevaren kraj in v nobeno priložnost, kjer bi lahko grešili. Vodijo naj nas vsak dan k zorni sv. maši, vodijo naj nas k zakramentu sv. pokore in sv. Rešnega Telesa. Naše roke ne smejo ničesar delati, kar bi bilo pregrešno, ker vstvarjene so, da ž njimi dobro delamo in da jih sklepamo k Bogu v pobožno molitev. Naše oči naj ničesar ne gledajo in naša ušesa naj ničesar ne poslušajo, kar ni dostojno. Naš jezik naj ničesar ne govori, kar je pohujšljivo. Naša usta naj ničesar ne pokušajo, kar je po cerkveni zapovedi prepovedano. *Vrsimo od sebe dela teme in oblecimo orožje svetlobe, ker noč je prešla in dan se je približal!* Za štiri tedne bo zazoril dan našega zveličanja, za štiri tedne bomo obhajali spomin, da se nam je rodil nebeški otrok v majhnem in revnem hlevcu betlehenskem, da so pasirci prišli molit Ga in da so angeli prepevali: *Hvala Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.*

Pripravimo se torej na velike praznike! Čas je in ura je, da vstanemo! *Noč je prešla, dan se je približal!* Kakor so stari očaki in preroki širitisoč let vzdihovali in klicali, vzdihujmo in kličimo v teh štirih tednih tudi mi: *Rosite ga, nebesa od zgoraj, in oblaki, dežite pravičnega; odpre naj se zemlja in naj rodi Zveličarja.* Amen. Dr. Egidij.

2. Poslednja sodba.¹⁾

I. Znamennja pred poslednjo sodbo.

Znamenja bodo na solncu, na luni in na zvezdah in na zemlji bo stiska med narodi zavoljo strašnega šumenja morja in valov. (Luk. 21, 25.)

Ni brez vzroka in pomena, da se nam dvakrat po vrsti bere evangelij o poslednji sodbi; zadnjo nedeljo po binkoštih in zopet danes, prvo adventno nedeljo. S tem nas hoče sv. katoliška cerkev

¹⁾ K tej vrsti adventnih pridig se lahko privzame kot prva: O Antikristu — priobčena v „Duh. Pastirju“ l. 1902, str. 656.

pretresti in nagniti k pokori in poboljšanju. Vsaj nas misel na poslednje reči posebno močno odvraca od greha po besedah modrega Siraha: *Človek pri vseh svojih delih misli na poslednje reči in vekomaj ne boš grešil*. S to mislijo si je sv. Hieronim pregnal najhujše skušnjave, ker se mu je vedno zdelo, da sliši bučati trobento, ki ga kliče k sodbi. Premišljujmo zatorej tudi mi ta adventni čas posebno poslednjo sodbo, da nas ne bo našla nepripravljenih.

Pomislimo danes v svojo spodbudo in poboljšanje strašna znamenja, ki se bodo godila pred sodnjim dnevom.

1. Katera in kakšna so ta znamenja?

2. Kakšen vtis bodo napravila na grešnike, kakšen na pravične.

Začnem v imenu božjem.

I. Eno tistih znamenj pred sodnjim dnevom bo prihod Antikristov, (o katerem sem vam danes teden, zadnjo nedeljo po Binkoštih, govoril — glej „Duh. Pastir“ l. 1902, str. 656.). Kakor veste, bo Antikrist strašno divjal in se vzdigoval zoper vse, kar je Bog, posebno zoper verne pobožne kristjane, katere bo huje preganjal, kakor Neron ali Dioklecijan. Takrat bo taka stiska, kakršne ni bilo in je ne bo; in ko bi tisti dnevi ne bili prikrajšani, bi ne mogel obstati nobeden človek, toda zavoljo izvoljenih bodo prikrajšani. K sreči b) Antikrist vladal samo tri leta in pol. Kmalu po stiski tistih dni, po poginu in strašni smrti Antikristovi bodo po besedah Kristusovih znamenja na nebu. Cerkveni očetje tako razlagajo, da ta znamenja ne bodo precej tisti dan, ko bo poginil Antikrist, ampak nekaj mesecev, ali celo nekaj let pozneje. Neskončno usmiljeni Bog bo namreč hotel dati še časa in odloga za poboljšanje tistim, od Antikrista zapeljanim, da bi se odpovedali svojim zmotam in delom Antikristovim, da bi se še sprebrenili in spokorili — kar pa ne bodo vsi hoteli storiti.

Znamenja bodo na nebu in na zemlji. Vse stvari se bodo vzdignile in nastopile proti človeku, ki jih je napačno rabil in namesto v čast božjo in svoje zveličanje obračal v greh in razžaljenje božje. Po besedah modrega (Modr. 5, 18.) se bo vojskoval ves svet zoper nespametne! — Kakor *vse stvari in nebesa oznanujejo zdaj čast božjo*, (psl. 18, 2.) tako bodo takrat vse stvari oznanovale jezo božjo.

Vsa stvar je namreč zdaj podvržena nečimurnosti ne iz svoje volje, ampak zavoljo tistega, ki jo je podvrigel (z grehom), t. j. zavoljo človeka. Zato pa stvar zdaj zdihuje in stoka kakor na porodu, ker želi, da bi bila rešena iz sužnosti popačenja (Rim. 8, 20–22.) Stvar namreč je od stvarnika primorana, da mora služiti človeku, se mu ne more ustavljati, če bi se tudi rada. Stvar bi morala služiti človeku, da bi ložej dosegel svoj namen, služiti bi mu morala v čednost, v dobroto, v vedno večjo popolnost. — Ali človek v svoji nespameti rabi reči tolikrat ravno narobe, v greh, v razžaljenje božje. — To stvar težko trpi, in komaj čaka, da bi odvrгла to sužnost, da bi bila rešena tega jarma. In to se bo zgodilo pred sodnjim dnevom. Bog bo stvar odvezal od te sužnosti, stvar bo rešena težke svoje dolžnosti in bo nastopila in se vojskovala zoper človeka, ki jo je zlorabil, ki jo je v svoji nespameti obračal v greh, v razžaljenje božje. Cel svet, vse stvari se bodo tedaj vojskovala zoper nespametne. In ker je ni stvari, katere bi človek ne bil rabil v greh, zato se bodo tudi vse stvari vojskovala zoper človeka.

Vstalo bo s o l n c e zoper njega in bo otemnelo. — To prelepo solnce, ki je toliko tisoč let ogrevalo in razsvetljevalo zemljo — to solnce bo naenkrat ustavilo svojo službo. Svetilo je ljudem, da bi hodili pravo pot v nebesa, da bi delali za nebesa; ali kaj, ko so temo bolj ljubili kot luč. Zato bo zdaj v kazen grešnikom solnce otemnelo, in nastala bo tema, katero so tako ljubili. Otemnelo bo solnce v znamenje, da je čas milosti minul, da je prišel dan in nastopila noč, ko več delati ne bo moč. Kakšen strah se bo polastil ljudi, ko je že zdaj vse zbegano, če solnce le kaj malega mrkne.

Takrat bo vstala l u n a in se vojskovala zoper nespametne, zoper grešnike. Luna ne bo dala več svoje svetlobe; tista luna, ki je morala grešnikom svetiti pri njih ponočnih hudobijah, tista luna, ki je videla toliko krivic, tatvin, nečistovanja, prešeštovanja in drugih zločinov, tista luna ne bo dala več svetlobe!

Takrat bodo vstale z v e z d e in se vojskovala zoper nespametne, zoper grešnike. Oh, tiste zvezde, ki so tako ljubo migljale in vabile človeka k nebeškim željam, pa se je raje proč in k zemeljskemu obračal, tiste zvezde ne bodo več svetile, ampak se bodo razdrobile in kosci in odlomki bodo padali po nezmernih nebesnih prostorih in tudi na to tako ljubljeno zemljo. Zvezde, ki so vselej služile Bogu in poklicane precej prišle in rekle: „Tukaj

smo“ — in Bogu svetile z veseljem, tiste zvezde bodo takrat tožile človeka, ki ni hotel biti pokoren Bogu, in poklican k zveličanju, je raje hodil po potu pogubljenja!

Takrat bo vstala zemlja in se vojskovala zoper človeka. Zemlja, ki je človeka nosila, ga takorekoč na svojih prsih redila, mu vse potrebno za živež dajala, in vsakršno prijetnost ponujala, — tista zemlja se bo takrat uprla zoper človeka, ki jo je s svojimi grehi skrunil, s svojimi hudobijami omadeževal in zemeljske stvari rabil v greh in grešno razveseljevanje, tista zemlja človeka ne bo hotela več nositi in ga bo skušala vreči raz sebe. Tresla se bo, pokala bo na vseh konceh in ga bo stiskala od vseh strani. Nikamor ne bo mogel vbežati; iz ene stiske bo prišel v drugo, še večjo.

Takrat se bo vzdignilo morje in vojskovalo se zoper nespametne, zoper grešnike. Morje, ki s svojo globočino, širjavo in daljavo najbolj oznanuje božjo modrost in vsemogočnost, to morje bo planilo iz svoje ograje čez svoje bregove in bo strašno šumelo in poplaknilo mesta in vasi. Morje, to najmočnejše in največe del božjih, je bilo vendar vedno Bogu pokorno in nikoli ni prestopilo svojih bregov. Takrat pa bo oproščeno in se bo maščevalo nad človekom, ki ni hotel biti pokoren božjim zapovedim.

Z eno besedo: vse stvari bodo takrat po koncu in se bodo vojskovala in maščevale nad človekom, ki jih je zlorabil, ki jih je obračal v greh in v božje razžaljenje!

Kristjani moji! Kako bo pač takrat?

„Kam se revež čem podati? Kje prijatelja tam iskati! Še dobrim komaj bo obstati.“

II. Pa bote rekli: „Saj mi takrat ne bomo zraven, vsaj bomo že poprej umrli!“ Ali vedite, da bomo na zadnje vsi zraven; ne samo tisti, ki bodo še takrat živeli, ampak tudi vsi mrtvi bodo zraven prišli. Takrat namreč bo poslal sodnik svoje angele s trobento in z velikim glasom in bodo zbrali njegove izvoljene od čveterih vetrov, od konca do konca neba! Takrat bo zemlja iz sebe dala svoje mrtve, in morje svoje žrtve in pričē bomo vseh strašnih reči.

Pa kakšen bo učinek teh znamenj in teh stašnih reči? Učinek bo pač različen, drugačen za hudobne, drugačen za pravične.

V razjasnilo naj služi tale primera: Znano vam je, da so krščanske vojske onega l. (1899) oblegale in naskakovale kineško glavno mesto Peking, v katerem je bilo razun upornih Kinezov

tudi mnogo kristjanov, redovnikov in redovnic. Ko so začele bombe leteti v mesto in je na vseh straneh pokalo in hrščalo in gorelo, v kakšnem strahu so bili vsi prebivalci! Vendar pa Kinezi bolj, ker se jim je šlo za glavo, ker so vedeli, da se jim ne bo dobro godilo, ako pridejo krščanski (evropejski) vojski v pest: kar je bilo kristjanov v obleganem mestu, so se pač tudi bali streljanja in požara in bomb — ali obenem so se veselili, ker so vedeli, da je blizu rešitev, in da se bodo spočili potem od svojega strahu in prebite nadloge.

Tako, preljubi bo na sodnji dan. Grešniki, katerim bo vest očitala toliko grehov in še bolj njih nespokornost, ti se bodo silno bali, ker bodo vedeli, da je prišel plačilni dan. Pravični, ki so Bogu zvesto služili, ali pa se vsaj spokorili, se bodo pač tudi tresli zavoljo velikega šumenja morja in valov, pa bodo vendar imeli mirno vest in sladko zaupanje, da je zdaj konec težav in da se začne večno prijetno življenje v nebesih. Zato Kristus tolaži svoje izvoljene za tisti dan in jim pravi: *Kadar se bo začelo to goditi, takrat poglejte in povzdignite svoje glasove, ker vaše odrešenje se približuje!*

Zato še enkrat prašam: Grešnik, kaj boš počel tisti strašni dan? Zdaj se bahaš s svojimi hudobijami, zdaj se norčuješ iz božjih reči, zdaj se ustavljaš lepemu opominjevanju, zdaj se tako-rekoč igraš z grehi, kaj boš takrat počel? Kaj bodeš rekel? Kam se bodeš dejal? Zdaj ne maraš za molitev, ne za božjo službo, ne za sv. zakramente, zdaj ne prašaš ne za pokoro, ne za poboljšanje! Kaj bodeš takrat počel? — Takrat bi rad popravil, pa ne bo več časa, ne več milosti! Takrat bi se rad skrnil, pa se ne bodeš mogel; takrat bi rad ubežal, pa ne bo moč in skusil bodeš nad sabo, kaj se pravi in kako strašno je pasti v roke živega Boga!

Ali je pač kdo tukaj, da si upa prestati vse strahote tistega strašnega dne? In če si ne upaš prestati, zakaj tako živiš, zakaj ne pustiš greha in grešne priložnosti? Zakaj nočeš delati pokore, zakaj ne opraviš dobre spovedi, zakaj ne poravnaš tukaj, ko je še čas in sije še solnce božje milosti! Glej, zdaj je ura, da vstanemo! Zdaj je še blizo naše zveličanje. *Vrsimo torej od sebe dela teme in kakor po dnevu pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nevoščljivosti!* (Rim. 13, 11—14.)

Kaj pa vi pravični? Kam se bote pa vi dejali na dan sodbe, kaj bote vi počeli pri tistih strahotah? Bali se bote res, tresli se bote res — ali potolaženi bodite, to je konec trpljenja in Jezus, vaš Zveličar, vam kliče: *Poglejte in povzdignite svoje glave; vaše odrešenje se približuje!* Kaj pa tudi, če tukaj trpite revo in pomanjkanje, vsaj bo kmalo minulo, vaše odrešenje se približuje! Če ste tudi zaničevani in preganjani, plačilo vas še tam čaka. Če tudi ste grešili, le stanovitno delajte pokoro, s tem si služite nebesa! Pravični in spokorni ni da bi obupaval, ampak trdno upanje naj ima, da se bo prav steklo. Zato vas pravične in spokornike opominjam z besedami sv. Pavla do Tita: *Odpo-vejmo se hudobiji in posvetnim željam ter trezno, pravično in bogoboječe živimo na tem svetu čakajoči zveličanskega upanja in častiljivega prihoda velikega Boga in Zveličarja našega Jezusa Kristusa.* (Tit. 2. 13). Amen.

J. Ažman (po Hunoltu).

Pogled na slovstvo.

1. *Homiletische Predigten* über die sonn- und festtäglichen Evangelien von August Perger, Priester der Gesellschaft Jesu. Zweiter Band: Homiletische Predigten über die festtäglichen Evangelien. Dritte, durchgesehene und vermehrte Auflage. Paderborn, 1903. Druck und Verlag der Bonifacius-Druckerei. V. 8°. Str. XVI + 332. Cena M 3'60. — Večkrat smo že imeli priliko pohvalno govoriti o Pergerjevih homiletičnih pridigah. Posebno veljavo jim daje to, da je vsaka pridiga lepo zaokrožena enota, ki je prav neprisiljeno izpeljana iz evangelija in tudi temeljito razlaga vse dotične evangelijske nauke. Drugi zvezek, ki je izšel že v tretji izdaji, ne obsega samo pridig za vse zapovedane praznike cerkvenega leta, ampak tudi za nekatere sopraznike in za one nedelje, ob katerih obhajamo razne skrivnosti iz življenja Jezusovega in Marijinega. V tem zvezku so n. pr. pridige za praznik sv. družine, za sopraznik žalostne Matere božje, za praznik varstva svetega Jožefa, za god sv. Alojzija, sv. Janeza Krstnika itd. — j.

2. *St. Ulrichs-Büchlein*. Herausgegeben von Alois Katheiner, Pfarrer in Untertauern bei Salzburg. Mit einem Bilde. Graz, Styria. 80 strani in v 32°. Cena ni naznanjena. — Priročna knjižica, kateri je namen širiti češčenje sv. Urha. Prav primerno je pisatelj razdelil životopis svetnikov v več oddelkov. Tako bi ga s pridom rabil cerkveni govornik za slavnostne govore v čast svetemu Urhu. Drugi del ima nekatere navadne, potem pa še posebne molitve v čast sv. Urhu. Kdor je primoran večkrat govoriti o sv. Urhu, bi — kakor rečeno — iz tega životopisa več let lahko zajemal gradivo za slavnostne govore. Drugega pomena za naše razmere knjižica nima. K.